

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

A Nagyvárád-Olaszi Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ

Huszonharmadik évfolyam
2012. Február

2

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Berszán István: Mikor megjön a látás. János 9,1–12	59
Csomay Árpád: Az evangélium hirdetése. Az apostolok cselekedetei 14,20–22	61
Farkas Antal: Mire hasznos a Biblia? 2Timóteus 3,16–17	65
Visky János: Négyszeres örömhír. Róma 5,1–2	68

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Menjete be a szoros kapun. Máté 7,13–29	73
---	----

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre Taníts megfontolnunk, hogy meg kell halnunk! (Fiatalon, hirtelen elhunyt temetésére) Zsoltárok 90,12	79
---	----

A Genezaret partján

Gyökössy Endre: Orvosság a fáradtságra. VI. Gondoktól, aggodalmaskodástól fáradtan.....	83
--	----

Alkalmi prédikációk

<i>Keresztelési igehirdetés</i> Id. Fazakas Sándor: „...hogy megtartsa, ami elveszett...” Máté 18,11	86
<i>Esketési igehirdetés</i> Székely Csilla Imola: Hármaskötél. Énekek éneke 8,6–7.....	88
<i>Temetési igehirdetés</i> Márton János: Velünk az Isten. Jelenések 21,3–4.....	90
<i>Közyűlésen elhangzott igehirdetés</i> Gellért Gyula: Életközösség Isten rendjében. 1Thesszalónika 5,14a.....	92
<i>Igehirdetés a 2011-es szórványdíjak kiosztásakor</i> Bányai László: Engem kerestek és éltek. Ámos 5,4	93

A címlapon a Nagyvárad-Olaszi Lorántffy Zsuzsanna
Református Egyházi Központ.

A hátlapon Dobos Hajnal *Áldott legyél* című verse.

Vasárnapi prédikációk

Berszán István

Középajta

Mikor megjön a látás

Alapige: János 9,1–12

Bibliaviasás: Máté 11,1–6

A felolvasott ige a mi Urunk Jézus Krisztus isteni hatalmát és csodálatos, gyöngéd szeretetét mutatja meg, amelyre, ha valamikor, akkor most igazán nagy szükségünk van mindnyájunknak.

Azzal kezdődik ez a történet, hogy amint eltávozott Jézus, látott egy embert. Honnan távozott el? A megelőző fejezet rendkívül kemény színekkel festi le azt az éles vitát, amibe Jézus került az akkori élet vallásos vezetőivel. Olyan kemény volt a szópárbajuk, hogy a végén meg akarták Jézust kövezni. Jézus tehát az életét menti. Közvetlen életveszélyben van. Az ellene való gyűlölet, düh, harag, mérég, tehetetlenség majdnem gyilkosokká teszi az ellenfeleit és ellenségeit, és Ő így menekül meg közülük. Eközben meglát egy vak koldust.

Elgondolkoztató, hogy sokszor mi nyugodt állapotunkban sem vesszük észre egymást. Sokszor, amikor különösebb bajunk nincs (bár ilyen viszonylag ritkán fordul elő), akkor is elmegyünk egymás mellett, és keresztülnézünk egymáson. Nem érdekel engem a másik baja, nekem is megvan a magamé, s rajtam sem segítettek – ilyeneket gondolunk és mondunk. Nem beszélve arról, hogy a félelem, a kétségbeesés, a keserűség még inkább vakká teszi az embert. Ilyenkor szükségképpen befelé fordul a tekintetünk is. Ilyenkor van az, hogy elmegyünk sokszor ismerősök mellett is, és nem vesszük észre őket. Az ember olyan, mintha normális lenne, mintha nézne, látna, de teljesen lefoglalja valami. Őrlődik valami problémán, és valóban se lát, se hall. Jézus azonban ilyen állapotában is észreveszi ezt a vak koldust, akihez semmi köze, aki nem hívta magához. Most éppen nem hozzá készül, semmi dolga nincs vele. Most igazán megérténénk, hogy önmagával van elfoglalva a Mester. Neki azonban mégis fontosabb önmagánál a kicsi, a beteg, a kiszolgáltatott, a reménytelen helyzetben levő, akivel senki más nem törődik.

Ilyen fontos vagy te is Őneki. Pontosan tudja, hogy melyikünket milyen vakság, milyen koldus-szegénység gyötör most. Nála készen van a megoldás, a gyógyulás, a szabadítás számunkra is. Ilyen a mi Megváltónk. Most is az életét menti, úgy megy ki a templomból. Meg akarják kövezni, agyon akarják verni. Mégsem ez tölti be, hanem mihelyt elmegy egy vak koldus mellett, azt keresi, hogyan lehetne rajta segíteni. Mehlátja ezt az embert, aki születésétől fogva vak volt, és a későbbiekből kiderül, hogy abból tengette az életét, hogy koldult. Egy ilyen senki fia is fontos Jézusnak. Súlyosbítja a dolgot, hogy reménytelennek tűnik a helyzet, rajta nem lehet segíteni. Vakon született, tehát nem közben betegedett meg a szeme, nem elveszítette a látását, hanem hiányzik egy érzékszerve. Így jött a világra. Mindenki tudja, hogy ezen sem ő maga nem tud változtatni, sem mások nem tudnak rajta segíteni.

A Szentírás sokszor beszél arról, hogy mi mindnyájan így jövünk a világra, hogy hiányzik a lelki látásunk. Hiányzik az az érzékszervünk, amivel érzékelnénk Istent. Ezért mondják sokan, hogy nincs Isten, mert nem érzékelik. Hiányzik az az érzékszervünk, amivel igazán megismerhetnénk önmagunkat, amivel a bűnt bűnnek látnánk, a szépet szépnek, a jót jónak, a gonoszt gonosznak, és annak is mondanánk. Mivel vakok va-

gyünk, koldussá váltunk a szó lelki értelmében. És mennyi példát tudnánk még felsorolni: elrontjuk az életünket, mert vakok vagyunk, nem látjuk a csapdákat.

Sokszor gyerekeink életét is elrontjuk, és utólag magyarázkodunk, védőbeszédet tartunk a magunk mentségére, amiről tudjuk, hogy csak mentegetőzésnek jó, de megoldást nem ad. Koldusok vagyunk, mert vakok lettünk a szó lelki értelmében. Kiderül azonban a történetből, hogy nem is akar segíteni neki senki. Jézus tanítványai ugyanúgy meglátják ezt az embert, mint Ő maga, és mit csinálnak belőle? Problémát, elvi kérdést. „Megkérdezték őt tanítványai: Mester, ki vétkezett: ez, vagy a szülei, hogy vakon született?” Egy érdekes probléma. Itt van egy vak. A fogyatékosága mögött nyilván valami bűn van. A bűnnek a következménye a betegség – akkor volt egy ilyen elgondolás. Nyilván egy konkrét betegség egy konkrét bűnnek a következménye. Most már csak azt kell eldönteni, hogy ő követte-e el a bűnt vagy pedig a szülei. Kit büntet Isten: a szüleit, hogy ilyen gyereket adott nekik, vagy őt, hogy ilyen sorsot kapott tőle? Ez a kérdés. Jézus azt mondja, hogy ez nem probléma, hanem a probléma egy ember. Itt nem vitatkozni kell, hanem segíteni! Nem azt kell eldönteni, hogy ki vétkezett, hanem azt, hogy ki fog közülünk segíteni rajta. Miért, hát lehet segíteni? Tudjuk, hogy nem lehet. Ezekben a helyzetekben lesz mindig nyilvánvaló az, amit az elején említettem, a mi Megváltónk isteni teljhatalma és kimondhatatlan, feltétel nélküli győrhég szeretete. Nem oktatja őket tovább. Annyit mond, hogy itt nem ennek az embernek a bűneiről van szó, és nem a szülő bűneiről. Arról van szó, hogy felragyogjon Isten dicsősége. Hogy meglásások, mit tud Isten, kicsoda Isten, és hogy meglásások végre, hogy ki vagyok én, a segítő és megváltó Krisztus – mondja Jézus –, akiben maga a Mindenható hajolt hozzátok közel. Ezek után meggyógyítja ezt a vakot.

Mennyire más Jézusnak a hozzáállása, mint a tanítványoké! Nem kísért ez minket is sokszor? Különböző kérdéseket teszünk fel, csak az nem jut eszünkbe, hogyan segíthetünk a bajban levőn. Ha mi nem tudunk segíteni, kinek a segítségét kérhetnénk? Nétalán azét a Jézusét, akinek ma is ugyanilyen hatalma van és ma is ugyanilyen szeretettel hajol hozzánk közel. Vannak sémáink, amiből eszünkbe sem jut kilépni. Az egyik, hogy ezen nem lehet segíteni, a másik, hogy ennek az oka biztos valami bűn, a harmadik, hogy beszéljessünk arról, hogy bűn és betegség között mi az összefüggés. Persze van összefüggés, de most nem az a feladatunk, hogy erről beszéljessünk. Itt most az a nagy lehetőség van, hogy Isten meg fogja mutatni az Ő hatalmát általam. Ha valakinek van szeme a látásra lelkiileg, akkor megláthatja, hogy kicsoda Jézus.

Hogyan segít Jézus? Ez a mi fülünk számára egy kicsit furcsán cseng már. A földre köp, aztán a nyálát meg a homokot összekeveri, abból sár lesz, és azt rákeni a vak ember szemére. Mit jelent ez? Ezzel arra utal itt Jézus, hogy itt teremtés történik. Fölhasználnál valami anyagot, és ahhoz valamit önmagából hozzáad. Ez szimbolikus cselekedet, jel, jelzés, hogy gondolják meg: itt nem gyógyítás következik majd. Itt nem egy beteg testrészt fog meggyógyítani, hanem egy hiányzó érzékszervet fog megteremteni. Itt nem elromlott valami, amit Ő megjavít, hanem hiányzik valami, ami egyszer csak ott lesz az Ő teremtő akarata. Tehát itt a teremtő Isten munkálkodik. Vegyék már észre, hogy nem egy rabbi a többi közül. Még csak nem is egy próféta a többi közül. Nem is nagy próféta, vagy még annál is nagyobb, hanem maga az Isten Fia, aki tud teremteni és most teremteni akar. Valami, ami nem volt, létrejön.

Vajon nem így teremt minket is újjá Jézus? Vesz valamit, például egy ilyen embert, mint amilyenek én is születtem, és hozzáad valamit önmagából, az Ő Szentlelkét adja az újjászületésben, és létrejön valami teljesen új. Annyira új, hogy Pál apostol ezt új teremtésnek nevezi. Aki „a Krisztusban van, új teremtés az!” Ami különösen meglepő ebben a történetben, hogy mindezt ez a vak nem is kérte. Általában azért úgy van, hogy

odamennek Jézushoz és olvassuk, hogy megindul az Ő szíve rajtuk. Könyörületességre indul. Itt nem kérte senki, s még csak azt sem tudjuk biztosan, hogy volt-e hite ennek az embernek. Legalábbis nem mondja neki Jézus: a te hited megtartott, azért gyógyultál meg. Még ilyen esetben is segít. Elég az, hogy a nyomorúságunk kiáltson.

Önmagáért beszél sokszor a mi elesettségünk. Ennyire szeret a mi Megváltónk, hogy még ilyenkor is megáll egy ember mellett. Megadja neki azt, ami hiányzik belőle, és utána majd egyre jobban megismeri Jézust. Ennyire nem rajtunk múlik az, hogy Ő segít-e. Ennyire nem tehetünk önmagunkért semmit. Minden ajándék, minden kegyelem! Valóban igaz ez, hogy egyáltalán semmit nem kellett tennie? Itt van egy érdekes mozzanat. Azt mondja neki Jézus: menj el a Siloám tavához és mosd le a sarat a szemedről. Olyan meglepő és szokatlan, mert mi van, ha közben baj éri? Egyáltalán miért kente össze, ha most le kell mosnia? Ő, de sokszor mond Jézus meglepő és szokatlan dolgot. Megteszi-e ez az ember azt, amit Ő mond? Ezen sok múlik. Mindent Jézust készített el. Kérés nélkül segített, isteni hatalmával teremt. Készen van nála a terv ennek az embernek a boldog életére. De ezt a kicsi utat neki kellett megtenni Jézus szavára: elmenni a tóig és lemosni a sárt. Ezen sok múltott. Amikor lemosta, csodálkozott, hogy lát.

Ezt a kicsi utat nekünk is meg kell tenni. Olyan sokszor látni, hogy aki ezt a néhány lépést nem hajlandó Jézus szavára megtenni, az marad a régi helyzetében. Lehet valakinek csak azt mondja a mi Urunk: nem kell a fejedet olyan magasan hordanod, hajtsd lejjebb. Legyél egy kicsit csendesebb! Semmi mást nem kell csinálni, csak egy kicsit csendesebbnek, alázatosabbnak lenni. Ennyi elég. Vagy: nem kell a kezedet ökölbe szorítani és fenyegetőzni meg bosszút forralni. Össze kellene kulcsolni és imádkozni. Vagy végre nemcsak keseregni kellene valami nyomorúság miatt, hanem elmondani Istennek. Elmenni a Siloám tavához. Mi az a néhány lépés ahhoz, amit nekünk kellene megtennünk, és csodáknak lennénk a szemtanúi. Egyszerre megnyílna az ég és áradnának ránk Isten áldásai. Nem lennénk többé koldusok, hanem másokat is tudnánk gazdagítani.

Mindnyájan vakon születünk a szó lelki értelmében. Ez az ige arra bátorít minket, hogy Jézus mindannyiunk szemét meg tudja nyitni, és így meglátjuk, megismerjük Őt és megismerjük önmagunkat. Kidertül, hogy Ő mire akar használni minket és egy csomó lehetőséget egyszerre észre fogunk venni, amelyeket Ő készített el nekünk. Látni fogjuk a bűnt, és azt megvalljuk. Látni fogjuk az Ő kegyelmét, és azt megragadjuk, és megnyílik előttünk az Ő igéjének a gazdagsága. Egyszerűvé válik a vele való beszélgetés és imádkozás. Meggyógyul az életünk. Egyszer pedig meglátjuk majd a láthatatlanokat is. Isten segítsen minket, hogy tegyük meg azt a néhány lépést, ami a Siloám taváig tart, és aztán várjuk, hogy Ő miképpen mutatja meg hatalmát és szeretetét. Ámen.

Csomay Árpád

Biharszentjános

Az evangélium hirdetése

Alapige: Az apostolok cselekedetei 14,20–22

Bibliolvasás: 3János 1,1–8

A megkövezés után Pál apostol nem hal meg. Az ige tanúsága szerint: „De mikor körülvették őt a tanítványok, fölkelvén, beméne a városba; és másnap Barnabással elméne Derbébe.” (20. vers)

Nem pihenni ment Derbébe, bár megethette volna, hiszen a megkövezése után azt gondolták, hogy meghalt. Tehát jól jött volna neki egy kis pihenés.

Derbében nem a város nevezetességeit tekintette meg, nem szórakozni ment oda, hanem az evangéliumot hirdetni.

Mennyi kifogásunk van, amikor nekünk is Isten ügyében kellene szolgáljunk! Sokszor a fáradtságra hivatkozunk, meg a családra, az üzletre, a sok munkára, a szórakozásra! Pál nem mondta: Drága derbei testvérek! Látjátok milyen állapotban vagyok! Alig élek! Majdnem meghaltam! Most nem tudok szolgálni! Hadd pihenjek! Nem!!! Ő hirdette az Igét. Ugyanis, aki Jézussal találkozik és Jézus őt megragadja, mint Pált a damaszkuszi úton, az nem tehet mást, mint félholtan is, még betegen is bizonyosságot tenni az evangéliumról.

Egyébként ez az Úr Jézus parancsa volt a mindenkori tanítványok felé. Hogyan is mondta: „És hozzájuk menvén Jézus, szóla nekik mondván: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében. Tanítván őket hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek; és íme én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen!” (Mt 28,18–20) Tanítványná tenni pedig úgy lehet valakit, ha Jézusról prédikálunk, Akiben megjelent nekünk az Isten kegyelme és Akit ha követünk Isten Szent Leleke által megerősítve, mennybe juthatunk. Ám addig is velünk lesz a mi Urunk, Jézus Krisztus „minden napon a világ végezetéig”

Lukács evangéliumának a 10. részében olvassuk, hogy az Úr Jézus Krisztus kiküldetven tanítványt. Így szól hozzájuk: „Az aratni való sok, de a munkás kevés; kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába. És gyógyítsátok a betegeket... és mondjátok nekik: Elközelített hozzátok az Isten országa.” (Lk 10,29) Kell-e ennél szebb igehirdetés?! Elközelített az Istennek országa! Csodálatos! Maga Jézus hozta és mi Általa ennek az országnak a javait élvezhetjük már itt e földön.

S ez meg is történik ott és akkor, amikor a tanítványok bizonyosságot tesznek az Úr Jézus hatalmáról. Visszatérve így szólunk Jézushoz: „Uram, még az ördögök is engednek nekünk a te neved által!” (Lk 10,17)

Én ezt el is hiszem, mert már oly sokszor tapasztaltam a magam életében, de más ember életében is, hogy ott, ahol Jézusról szólt a bizonyosságtétel, ott, ahol Jézus jelen volt, a sátáni lelkület semmivé vált, az ördög megszegyenült. Az ember pedig annál inkább követte Jézust és élvezte Isten országának javait.

Erre mondja Jézus: „Látám a sátánt, mint a villámlást lehullani az égből. És íme adok nektek hatalmat, hogy skorpiókon tapodjatok, és az ellenségnek minden erején; és semmi nem árthat néktek.” (Lk 10,18–19) Amikor mi is, mint Jézus mai tanítványai Jézusról teszünk bizonyosságot, ott és akkor egy szempillantás alatt, mint ahogy a villám is felvillan és semmivé lesz, úgy tűnik el, semmisül meg a sátán hatalma és a testvérek az Úr Jézus hatalmába kerülnek.

Amikor Jézus elhívta a tanítványait, ezt mondta: Kövess engem! S ebben a felszólításban az is benne van, hogy Jézust követve úgy kell élnünk, mint Jézus, aki – többek között – az Isten országáról tett bizonyosságot és arról, hogy Benne és Általa minden embernek megtartatása van. Ha Jézus elhívott bennünket, akkor nekünk is ezt kell tennünk. Követni Őt és az Isten országáról és a Krisztus megtartó hatalmáról bizonyosságot tenni! S ez az elhívás nem csak a lelkipásztoroké, hanem a presbitereké és mindenkié, mert mindannyian egy királyi papság tagjai vagyunk.

Az evangélium hirdetése nem csak a férfiak dolga. Jó példa erre a feltámadás utáni események sorozata. János evangéliumának 20. részében olvassuk arról, hogy Mária ott van Jézus üres sírjánál és sír. Két angyal beszédbe elegyedik vele és megkérdezik, hogy miért sír. Mária szomorúan válaszol: Mert elvitték az én Uramat és nem tudom, hogy hová tették őt. Amikor ezt mondta, hátrafordult és ott állt Jézus, de nem ismerte meg.

Jézus is kérdezi őt, hogy miért sír. Mária azt gondolta, hogy a kertész, kérte, hogy ha ő vitte el Jézust, mondja meg, hogy hova tette, hogy elvihesse. Jézus nevéen szólítja Máriát és ekkor felismeri. És most figyeljete, mert nagyon fontos dolog történik. Jézus így folytatja: „Menj el az én atyámfiához, és mondd meg nekik... És elméne Mária Magdaléna, hirdetvén a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondotta néki.” (Jn 20,17–18)

Azért beszéltem bővebben erről a húsvéti találkozásról, hogy igazoljam, amit beszédem elején mondtam, miszerint ne keressünk kifogásokat, ha nehéz élethelyzetben vagyunk is, mert Jézus nekünk is megjelenik Lélekben és erőt ad, hogy hirdessük, hogy Ő él. Nemcsak a megfeszített, hanem a feltámadott, élő Jézusról is bizonyosságot kell tennünk.

Egyébként a feltámadott Úr megjelent a szomorkodó tanítványoknak is és ezt mondta nekik: „Békesség néktek! Amiként engem küldött vala az Atya, én is akképpen küldelek titeket.” (Jn 20,21) Tehát a szomorkodó tanítványok is küldetésben vannak, mert Jézus küldi őket... az evangéliumot hirdetni!

Te sem, én sem maradhatunk némák!

Ha pedig azt kérdezed, hogy ez hogyan valósul meg a te életedben, erre Jézussal szólók: „Vegyetek Szent Lelket!” (Jn 20,22) Jézus reájuk lehelt és kiárasztotta reájuk az Ő Szent Lelkét. Tőled sem tagadja meg. Csak kéred kell!

Az ige folytatásában azt olvassuk, hogy Pálék „sokakat tanítvánnyá tettek”. (ApCsel 14,21) Az Ige hirdetésének ez a következménye. Ezért kell nekünk is az evangéliumot hirdetni, hogy egyre több tanítványa legyen az Úr Jézusnak, hogy egy ember se vesszen el, hanem megtérve éljen!

Aztán még azt is olvassuk, hogy „erősítve a tanítványok lelkét, intvén, hogy maradjanak meg a hitben és hogy sok háborúságon által kell nekünk az Isten országába bemennünk” (ApCsel 14,22)

Maga Jézus is erről szólt tanítványainak: „Aki föl nem veszi az ő keresztyét és úgy nem követ engem, nem méltó én hozzám. Aki megtalálja az ő életét, elveszti azt; és aki elveszti az ő életét én értem, megtalálja azt.” (Mt 10,38–39) A Hegyi Beszédben is ezt mondja: „Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek én értem. Örüljete és örvendezzete, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben.” (Mt 5,10–12)

S ez be is következett! Gondoljunk a keresztyénüldözésekre a Római Birodalomban. Kíéhezettett vadállatok elé dobták őket, égő fáklyaként világítottak, de a Krisztusban való hitüket nem tagadták meg. Vagyis, mint ahogy az igénk mondja: megmaradtak a hitben.

A hugenottákra is (Franciaországban élő reformátusok) nagy szenvedés és üldözés várt. 1572. augusztus 24-én, Szent Bertalan éjszakáján 40 000 reformátust gyilkoltak meg a katolikusok. A megmaradtakat méreggel pusztították el. Az üldözés nagyságát mutatja, hogy 3 millió száműzött református menekült el Franciaországból. A hugenották sem tagadták meg a hitüket.

Szegedi Kis Istvánnak is volt szenvedésben része. Bevádolják a töröknél és Peruis bég egy szál ruhában úzi el Kálmáncsáról. Majd elfogják és börtönbe vetik. Peruis bég kegyetlenkedik vele. Székhez kötözi és addig veri, míg elájul. Néha megengedi, hogy láncokban prédikáljon. A bűnről beszél és arról, hogy az rabságban tartja az embert. Mindenki találva érzi magát és tudják, hogy ők is rabok s szabadulni szeretnének.

Megvert engem az Úr Isten, mert ellene vétkeztem. Bűneim terhéért viselem most és könnyörgök Krisztus nevében. Így szokott Isten cselekedni, akiket szeret, megveri, hogy senki magába ne merészkedjen bízni.

Alázattal és hittel beszél. Sebzett testtel, véres ruhában, de erős lélekkel, mely meg nem tört a kínzások alatt. Szegedi nemcsak hirdette, hanem élte is az evangéliumot.

Később kiváltják a fogságból.

Egy napon előkelő látogató érkezett Kevibe. Peruiz vajda, aki Szegedit oly kegyetlenül korbácsolta. Ő tüstént a török szállására megy. A volt rab és az erőszakos katona ismét szemben állnak egymással. Panasz szó nem hangzik. A vajda hajlik Szegedihez, s csendesen szól:

– Bocsáss meg mindazokért, amiket leginkább csak mi ketten tudunk.

Szegedi előtt egy pillanatra megvillan a keserves múlt. Amikor gúzsba kötötte a kezét, amikor székhez kötözte, amikor addig verte, míg elájult, hogyan foszlott szét az inge a korbácsütések alatt, hogyan ömlött a vére, s hogy mosták fel az asszonyok, akik kiszabadították a dühöngő kezéből. Hányszor történt meg ez! Elúzi a kínos emléket. Egy asszony perelni akar érte a vajdával. Szegedi leinti. Kezét nyújtja a töröknek: kész megbocsátani.

A vajdát megérintette Szegedi krisztusi lelkülete, s a tőle rabsága alatti igehirdetéseken hallott ige. Ezért kereste fel budai útja alkalmából, hazamenetele előtt. Ezért írhatta saját kezűleg Szegedi árván maradt fia, István, 1584-ben a bázeli egyetem anyakönyvébe, hogy török segítséggel tanul. Peruizban így gyümölcsözött az Ige. (Bottyán János: Hitünk hősei)

Más: Gyászévtized Magyarországon (1671). A Pozsonyi Törvényszék mindenkit halálra ítél. Aki áttért a katolikus hitre, annak megkegyelmeztek. „Kegyelemből” száműzték őket, vagy hivatalvesztésre ítélték őket. Várak börtöneiben sínylődtek, gyakran megbotozták őket kalodába zárva. Közben éhen dolgoztatták őket sáncmunkára kényszerítve. Amit egyik nap földből felépítettek, azt másnap le kellett hogy rombolják. Sokféle módon kínozták őket, hogy térjenek át a katolikus hitre.

42 tanító és lelképásztor nem tagadta meg a hitét. Őket eladták a gályára.

Szabó Lőrinc *Testvérsiratók* c. verse leírja a gályarabok állati tengődését:

*Sütöttek izzó bélyeget
Lapockánk csontja fölé;
Gyilkos dobott be gyilkosok
S gonosztevők közé.*

*Ágyékunkon pár rongy darab,
Tetves, fekete zsák;
Padunk alatt bűz és mocskok
Az emberi rondaság.*

*Vályúba dobják este elénk
A korpát: – egy marék...
„Disznónak több jár, a rabok
Gyomrának ez is elég!”*

A gályarabok sem tagadták meg hitüket! Bajaikban, szenvedéseik közepette egy-egy fohász szállt fel szívükből:

*Míglen felejtessz el, Uram?
Míg nem emlékezel rólam?
A te orcádat én előlem,
Örökké elveted-e tőlem?
Mire nem könyörülssz rajtam?*

Az Úr könyörült rajtuk. A holland Ruyter Mihály tengernagy kiszabadította őket.

Testvéreim, e néhány példából is látjuk, de az Ige is arra tanít, hogy akik Krisztust követik, azoknak az útja szenvedéseken át vezet Isten országába. A sok nyomorúság nem tart örökké. Egyszer az nagy örömré válik.

Ma is sok háborúság ér bennünket a hitünkért. Sokan megmosolyognak, hogy imádkozunk, hogy Bibliát olvasunk, hogy templomba járunk. S ez nekünk fáj és sokszor elszomorít. De ne keseredjete el testvéreim, mert Isten országáért érdemes vállalni a göröngyös utat. Ámen.

Farkas Antal
Nagyvárad-Velence

Mire hasznos a Biblia?

Alapige: 2Timóteus 3,16–17
Bibliolvasás: 2Péter 1,12–21

Keresztyén Testvéreim! Bibliavasárnap lévén magától értetődően tevődik fel a kérdés: mi a Biblia, mit tudunk a Bibliáról, mit mond el a Biblia önmagáról?

I.

Elsősorban azt, hogy **hasznos**. Természetesen ezt a teljes Szentírára kell érteni. Bár vannak szekták, akik csak részeket fogadnak el vagy használnak belőle a maguk hit-igazságainak az alátámasztására. A Szentírás egy teljes egész, olyan, mint az emberi test, melyben minden egyes kis szervnek fontos szerepe van. Ha látunk egy végtagjában sérült vagy hiányos embert, azt szoktuk rá mondani, hogy csonka. Isten az ő Igéjét a teljes Szentírásban jelentette ki nekünk és mi nem válogathatunk, szemelgethetünk belőle a magunk kénye-kedve szerint.

Kedves barátom, aki Nagyváradról „Bukarest-faluba” szakadt, ahol komoly pozíciót tölt be és aki hithű református volt az elmúlt rendszerben is, havi egy-két alkalommal engedheti meg magának, hogy elszakadjon hivatalától és hazajöjjön Váradra. Egyik beszélgetésünk alkalmával rákérdeztem: Mit csinálsz főként az esti, magányos óráidban, távol szeretteidtől? Hogy tartod magadban a „lelket”? Úgy, válaszolta, hogy amikor nagyon magam alatt vagyok, zsoltárokat énekelek, illetve találmra felnyitom a Bibliát és olvasok belőle. A legrövidebb időn belül megajándékoztam egy Bibliolvasó kalauzzal, hogy legyen rendszere a bibliolvasásban.

Hogyan is kell érteni azt, hogy a Biblia hasznos? A következő történet talán segít a megértésében. Egy világi gondolkozású szappangyáros együtt sétált egy lelkipásztorral. – Nem sokat ér az evangélium, amit önök hirdetnek, annyi gonoszság és oly sok rossz ember van a világon – szólta a szappangyáros. A lelkész nem válaszolt azonnal. Amint tovább mentek, utcagyerekeket pillantottak meg, akik sárral játszottak és nagyon piszkosak voltak. – Úgy látom, hogy nem sokat ér a sok szappan, hiszen olyan sok a szenny és sok a piszkos gyermek – szólalt meg a lelkipásztor. – Igen, mert a szappan csak akkor ér valamit, ha használják – mentegőzött a szappangyáros. – Pontosan így van ez az evangéliummal is, amelyet hirdetünk. Nem sok haszna van, ha nem használják – válaszolt a lelkész.

Nézzük meg Testvéreim, hogy az Ige alapján mire hasznos a Szentírás!

Elsősorban is a **tanításra**. Ha csupán az általános műveltség szempontjából vizsgáljuk ennek az igazát, akkor is azt mondhatjuk, hogy fontos egyes képzőművészeti, zenei,

irodalmi alkotások megértéséhez. Példaként említhetném, hogy Ady verseinek jó része margójegyzetekre szorul. Vagy Thomas Mann József-tetralógiáját hogyan lehet megérteni a Szentírás ismerete nélkül? Vagy gondoljunk Munkácsy trilógiájára, mely épp most látható Budapesten a Magyar Nemzeti Galériában. Mennyivel másabb úgy gyönyörködni e műalkotásokban, hogy közben ismerem is a bibliai hátteret!

Testvéreim, az élet során sok mindent tanulunk, melyekből rendre néhányat elfelejtünk. Csupán csak rész-dolgokat jegyzünk meg. Főként azokat, amelyekkel naponta foglalkozunk és amelyek ilyen értelemben is hasznosak. A többit legtöbbször törli a memóriánk. Képtelen annyi mindent tárolni.

Amit azonban a Szentírás tanít, azok örök érvényű és megtartásra méltó dolgok. Azért, mert az életre vezetnek. Szükség van-e a világi mesterségek és tudományok mellett a Biblia ismeretére is? Egy apa elvitte a fiát egy cipésmesterhez inasnak. A cipész egy mellékszobába vezette az ifjút, amely a szállása lesz. Ott a fiú kirakta a bőröndből a holmiját. A mester így szólt: Mi az, Biblia is van? Azt nyugodtan visszaviheti apád, itt nincs rá szükség. – Az apa, amikor ezt hallotta, így szólt: Vissza is viszem, de a fiamat is. János, rakd vissza a ruhádat, menjünk haza. A jelenések könyve 1,3-ban azt olvassuk: „Boldog, aki olvassa, és akik hallgatják e prófétálásnak beszédeit, és megtartják azokat, a melyek megíratk az abban.”

A Szentírás továbbá hasznos a **nevelésre**, méghozzá az igazságban való nevelésre. A mai kor egyik legnagyobb problémája a fiatalok, és általában az emberiség nevelése. Az iskola ma már kevésbé nevel, inkább csak tanít. Hol vannak ma már a falusi tanítók, hol van a népnevelők hada? Így aztán a nevelés a szülőkre hárul, akiknek időhiány miatt kevés idejük jut gyermekeikre.

A Szentírás a neveléstudomány alapja, melynek szabályai nélkülözhetetlenek. Gondoljunk csak itt a Tízparancsolatra, vagy Jézusnak a szeretetről való tanítására. Olyan nélkülözhetetlen, mint a közlekedésben a KRESZ. Naponta mennyi balesetről, emberi mulasztásból fakadó tragédiáról olvashatunk, vagy vagyunk akár a tanúi is. Milyen jó lenne betartani és azok szerint közlekedni, élni.

Továbbá a Szentírás hasznos a **feddésre** is. Felrázza az ember alvó lelkiismeretét. Isten is megfeddi gyermekeit, akár csak a földi atyák. Ezt teszi beszédben és tettben egyaránt. De nem úgy, mint némely szülő, aki elmegy odáig, hogy kárt is tesz gyermekeiben. A Zsoltárok 23,4-ben olvassuk: „a te vesszöd és botod, azok vigasztalnak engem.”

Az Ige szerint a Szentírás hasznos a **megjobbításra** is. A világ tele van iskolákkal, nevelő-, javítóintézetekkel, börtönökkel, melyek a jobbítás célját szolgálják. Sajnos, a statisztika azt mutatja, hogy az innen kikerülők 80 százaléka visszaesővé válik. A Szentírásban Isten mélyen belenyúl az ember életébe, melyben elkezdí átalakító munkáját.

Dr. Baedeker 1901-ben Oroszországba utazott. Engedélyt kapott a Biblia terjesztésére a rabok között. Volt ott egy gyilkos is, egy földalatti zárkában. Ennek is átnyújtott Baedeker egy Bibliát. A rab visszaadta e szavakkal: Nem tudok olvasni, köszönöm. – Van itt valami önnek, amit el tud olvasni, amiből megtanulhatja a legfontosabb igazságot.

Mi az a könyv, amiből egy olvasni nem tudó ember tanulhat? Ez a könyv három oldalból áll: Az első fekete, a második piros, a harmadik fehér.

Mit jelent ez? – kérdezte a rab. – Én nem értem.

A fekete lap a sötét bűnöket jelenti. Az ön vétkét és az enyémet jelenti, amit elkövettünk Isten és az emberek ellen. A bűn a szívben és az életben fekete, mint az éjszaka, fekete, mint a halál, és fekete az eljövendő ítéletben. A piros Krisztusnak a drága vérért

jelent, amely a fekete bűnöket le tudja mosni. A fehér a bűnöktől való feloldozást jelent Krisztus által, s olyan fehér lesz a lelkünk, mint a fehér lap. Ezt a kis könyvet meg tudja ön tanulni, ugye?

Igen, ezt el tudom olvasni. Köszönöm Istennek, köszönöm önnek ezerszer, hogy nekem, érdemtelennek ilyen üzenetet hozott – mondotta a rab.

Az 1Péter 1,18–19-ben olvassuk: „Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg ...hanem drága véren ...a Krisztusén”.

Pál azt írja: „A teljes írás Istentől ihletett.” Konfirmáló ifjaink tanulják: „a Szentírást Isten választott emberei, a próféták, az apostolok és más Istentől rendelt emberek írták... Munkájukban Isten segítette a Szentlelke által, hogy valóban Isten üzenetét írassák le.” (Elsőéves konfirmációi előkészítő, 11., 14. kérdések.) De az isteni ihletettségről tesz bizonyosságot Péter apostol is, amint hallottuk a bibliaolvasás rendjén: „...az írásban egy prófétai szó sem támad saját magyarázatból. Mert sohasem ember akaratából származott a prófétai szó; hanem a Szent Lélektől indítva szóltak az Istennek szent emberei.” (2Pt 1,20–21)

A Szentírás nemcsak Istenről szól, hanem benne maga Isten szól hozzánk. Beeszől életünkbe. Nemcsak az utat mutatja meg, hanem szavával kézenfog és vezet.

Sok hívő ember megtapasztalta már, hogy amikor a Bibliát olvassa, mintha Jézus mellé ülne és beszélgetne vele. Vajon te, Testvérem, megtapasztaltad-e már ezt?

II.

Most pedig nézzük meg, hogy miért tanít, nevel, fedd és jobbít Isten a Biblián keresztül? Pál apostol így fogalmazza meg: „hogy tökéletes legyen az Isten embere” (17a). Az eredeti értelmezés szerint ez nem úgy értendő, hogy hiba nélkül való, hiszen nincs is olyan ember, akinek valamilyen bűne, fogyatéka ne lenne. Hanem úgy értendő, hogy eredeti céljának és rendeltetésének megfelelő ember kell legyen. Ezért folytatja Pál így: „minden jó cselekedetre felkészített”. A hangszereket is időközönként fel szokták „készíteni”, hangolni, hogy tisztán szóljanak.

Az olvassa jól a Bibliát vagy hallgatja jól Isten Igéjét, aki utána a jót cselekszi és másnak is haszna származik belőle. Nagyon szemléletes Luthernek a hasonlata: Aki a betlehemi jászolban Jézust akarja meglátni, ne törődjön azzal, hogy szegényes rongyokba van bepólyálva. Tehát Jézust keresd mindig a Bibliában, sohase a pólyát és a jászlat, mert az valóban emberi. És mondd: „Szólj, mert hallja a te szolgád!” (1Sám 3,10b) Aki igyekszik hallani Isten szavát, előbb-utóbb a hatalma alá kerül a lelke.

Sokan azt mondják: Miért olvassam, tudom én, hogy mi van benne. Valóban tudod? Az ifjú Károly herceg egyszer egy parasztnál szállt meg. Feltűnt neki a polcon fekvő öreg Biblia. – Szokta olvasgatni a Bibliát? – kérdezte a parasztot. – Hogyne szoktam volna – felelte a paraszt –, minden nap egy fejezetet, Felség! Mikor a paraszt kiment a szobából, egy aranyat tett a herceg a Biblia lapjai közé, és visszatette a polcra. A herceg búcsúzáskor buzdította a parasztot, hogy csak olvasson tovább is szorgalmasan a Bibliát, nagy kincset fog találni benne. A paraszt megígérte, hogy továbbra is minden nap egy fejezetet olvas belőle. Egy év múlva újra arra járt a herceg. Az első kérdése volt: – Nos, olvassa-e még a Bibliát? – Minden áldott nap egy fejezetet, Felség! – Vegye csak le azt a Bibliát! A herceg felnyitotta a Bibliát és a paraszt nagy ámulatára kivette belőle az aranypénzt, amelyet egy éve beletett és visszacsúsztatva a mellényzsebébe. – Mondja, miért hazudott? Ha olvasta volna a Bibliát, megtalálta volna benne az aranyat...

Jó lenne naponta elővenni és aktuális üzenetét átvenni. Mert kincset tartogat számunkra.

Bizonyásgtevésként a saját életemből is el szeretnék mondani egy, a Bibliával kapcsolatos igaz történetet. Néhány éve már, hogy elvesztettem a Bibliámat. Az úgy történt, hogy a gyülekezetünkhez tartozó Tokaji telepi imaházból indultam hazafelé a szolgálat után, de szokásomhoz híven a gépkocsimmal mindig szoktam hozni néhány embert, akik távolabb élnek. Ez alkalommal egy szív-műtéten átesett nőt segítettem be a kétajtós kocsiba, s a Bibliát a gépkocsi tetejére helyeztem. Akkor vettem észre a hiányát, amikor a háza előtt kivettem. Rögtön belém nyilallt, hogy a gépkocsi tetején felejtettem, s minden bizonnyal az úton leesett. Visszafordultam, s keresttem. Egy útszakaszon széjjelszórt lapokat találtam, a Bibliámban tartogatott jegyzeteimet, bibliajelzőket. Felszedegtettem őket, mint közúti baleset után széjjelszóródott személyes holmikat. Nem húzom az időt a történet mesélésével. Csupán annyit még, hogy valaki felvette és végül megkerült. De addig is tudjátok, hogy éreztem magamat? Mint akinek nincsen keze, lába. Mint aki lelkileg csonka. Ámbár lett volna mivel pótolnom, hiszen hasonló bőrkötéses, cipzáros Bibliám és még másmilyen is van a tulajdonomban. De nekem az hiányzott. Az én aláhuzigált, széljegyzetekkel „belőtt” saját Bibliám. Nagyon ragaszkodom hozzá!

Kívánom, hogy ti is így, vagy ennél még inkább ragaszkodjatok Bibliáitokhoz, Isten Igéjéhez.

Legyen régi énekeskönyvünk 283. énekének a fogadalma aktuális számunkra e bibliavasárnapon is:

Nem hagyjuk el a Bibliát, Isten szent Igéjét;
Ez támasza az aggoknak és ifjúnak vezér;
Ez nap, mely fényes sugarát utunkra hinti el,
Ebből halljuk Jézus szavát, ez Istenhez emel.

Nem hagyjuk el a Bibliát, sem baj-, sem örömér'
E kincset nem veszi el tőlünk senki, bármit ígér.
Akármit tesz is a világ, ha üldöz, ha csábít,
Éltűrünk minden szenvedést, Isten megszabadít.

Nem hagyjuk el a Bibliát, terjesszük mindenhol:
Míg Jézus éltető szavát hallják közel s távol,
Míg kegyelmének hatalmát érzi a nagy világ,
Meggfogadjuk, el nem hagyjuk soha a Bibliát.

Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Négyszeres örömhír

Alapige: Róma 5,1–2

Bibliaolvasás: Róma 5,1–11

Drága Testvérem, máris nagyon közvetlenül szeretnék megkérdezni: első hallásra minek tűnik ez az ige számokra? Bizonyára többféle választ kapnék erre a kérdésre. Lehet, valaki azt mondaná, ez egy tömény elméleti tétel, vagy egy száraz dogmatikai alapigazság, amivel a mai gyakorlati érzékű ember nem tud mit kezdeni. Mert pl. a hit általi megigazulás a mai embertől távol eső, számára megfoghatatlan dogmatikai tétel. Átutaljuk az ilyesmit a teológiai tanszékekre, s azt mondjuk, hogy rágódjanak ezen az

ottani doktorok, oktassák ezt a jövőd papoknak, de engem, hétköznapi embert jobban foglalkoztat az a kérdés, hogy mit egyem, mivel ruházok, hogyan fizessem ki a lakbért, a mindenkori számlákat. Inkább az izgat engem, hogyan fizetem ki gyermekemnek az egyetemi tandíját, hogyan jutunk egyről kettőre a szűkös anyagi lehetőségeken belül.

De, hitből való megigazulás? Ez szószékre való dolog, talán vasárnapi tantétel egy istentisztelet témájaként, de, noha én magam is részt veszek ezen az istentiszteleten, nem tudok mit kezdeni ezzel az elvont tétellel.

Hit általi megigazulás, s ennek következtében békesség Istennel. Megint egy megfoghatatlan dolog. Aztán a 2. versben olvassuk: szabad út a kegyelemhez, amelyben állunk. Szabad bemenetel a kegyelemhez. Szabad út egy igazgatóhoz, aki felvesz engem egy jó munkahelyre. Ez már érthetőbb dolog. Szabad út a kórházba, hogy meglátogassam a betegemet, mert látogatási időpont van, s nem állja el utamat a kapus. Vagy: szabad bemenetel egy szuperkoncertre, akár egy futballmérkőzésre, mert a belépési díjam kifizetve. Ezek a példák már érthetőbbek. De, mit kezdjek azzal, hogy szabad út a kegyelemhez?

S még van egy harmadik tétel is alapigénken: dicsekszünk azzal a reménységgel, hogy részesülünk Isten dicsőségében. Valami reménységről van szó, ami egy kicsit testhez állóbb, hiszen mindnyájan tudjuk, mit jelent reménykedni. Reménykedem a gyógyulásban, reménykedem a fizetésemelésben, vagy az árak stabilizálódásában, reménykedem az uniós országok könnyebb meglátogatásának lehetőségében, vagy a jó termésben.

De, mit jelent reménykedni abban, hogy részesülünk Isten dicsőségében? Hányan vannak ezen a földön, akik ebben reménykednek? Mi is az Isten dicsősége? Mennyire megfoghatatlan, tőlünk távol eső dolgokról van itt szó?!

El is gondolkodtam azon, hogy vajon az első század második felében a Rómában élt maroknyi keresztyén sereg, amelyik legelőször olvasta ezt a tömör, filozofikusan elvont levelet Pál tollából, mit értett ebből? Vajon többet, mint mi, a 21. század tanult emberei? Nem tudom. De, ha a mai átlagembernek a kezébe nyomod ezt a levelet, azt mondván, nézd meg, micsoda örömhír van benne számodra is, lehet, hogy száz emberből kilencvenöt első olvasás után leteszi, s azt mondja, nem értek belőle semmit. Semmi közöm hozzá. Számomra ez nem örömhír. Ha azt közölné a lottóigazgatóság, hogy megnyertem a főnyereményt, azt érteném. Ha azt közölnék, hogy a szuperkupa döntőjére van szabad bemenetelem, mert valaki előre kifizette a jegyemet, azt érteném. Ha azt közölné az orvos, hogy reménykedj, mert a súlyos betegségedre felfedezték a hatékony gyógyszert, ezt is érteném.

De, ezekkel a bibliai ígéretekkel mit kezdhettek?

Ezek után vizsgáljuk meg tüzetesebben ezt az elvont üzenetet, s rögtön meglátjuk, hogy ehhez a mindennapi embernek is személyes köze van. Ha neked nem lesz közöd mindezekhez, akkor hiábavaló az egész földi gürcölés, akkor hiába tudod, mi az, hogy kenyér, ruha, pénz, meleg lakás, fizetés, magasabb nyugdíj, ez mindig csak bizonyos ideig jelenthet számodra örömhírt, de az életnek egy bizonyos pontján túl valami egyébre van szükség. Nos, erről beszél mai alapigénk.

Azt mondja Dosztojevszkij: Amíg az ember csak annyit tud, hogy miből éljen, de nem tudja, miért éljen, addig éhen fog halni akkor is, ha mindjárt csupa kenyérral rakják is körül. Hatalmas alapigazságot sűrít ebbe a mondatba ez a nagy író. Az embernek nem elég tudni azt, hogy miből él. A kiegyensúlyozott külső jóléthez szükség van pénzre, kenyérré, ruhára, meleg otthonra, jó munkahelyre, egészségre. Mégis, a teljes élethez ennél többre van szükség. Tudnom kell azt is, mi célból élek. Miféle reménység fűt

engem? Mert, jaj, rövid távú, szegényes koldus reménység, ha csak azt remélem, hogy holnap nagyobb szelet kenyérem lesz, mint ma. Meg remélem, holnap egy kicsit kevesebbet fáj majd a rozzant testem, mint ma. S remélem, holnap jobb kedélyű leszek, mint ma, mert túl leszünk a frontátvonuláson.

Igen, lehet ilyesmikben is reménykedni, de ezek nagyon rövid távú, illékony, hamar kipukkanó légbuborékok, s ezért mi valami többre vágyunk. Nos, erről a többről beszél alapigénkben Pál. Azt mondja: megigazultunk hit által. Mit jelent ez? Amikor Luther Márton Ágoston-rendi szerzetesként élt, belső harcok közepette, lelki nyugtalanságban kereste Istent. Különböző emberi, szerzetesi eszközök által próbálkozott eljutni lelke nyugalomára. Böjtölt, korbácsolta magát, de nem jutott semmire. A kolostorfőnök tanácsára elkezdte olvasni a Bibliát. Mohón vetette reá magát Isten kenyerére. A Római levélben fedezte fel ezt a hatalmas örömhírt, hogy megigazultunk hit által Istennel, ezért van békességünk.

Ebben a nagy felfedezésben Luther kicsapta a szerzetesi cella ajtaját, örömeiben végigrohant a folyosón, ezt kiáltozva: Megtaláltam, megtaláltam! A tudománytörténet egyik legendája szerint Archimédész is ezt kiáltozta az utcán végig futva, amikor felfedezte a tömegmegmaradás törvényét, egy közfürdőben lubickolva. A Bibliában is olvassunk egy ilyen kifejezést, amikor a Jordánhoz megkeresztelkedni érkező Krisztusban valaki felismerte a rég várt Messiást: Megtaláltam! Ezzel az örömhírral siet András a testvéréhez, Simonhoz.

Ez az ujjongó híradás bizonyítja, hogy életünk egyetlen megoldásának felfedezése Krisztusban hatalmasabb felismerés, mint egy tudományos újdonság. A világ tele van olyan gyakorlati hasznú felfedezésekkel, melyekből sokat profitál az ember. Nemrég olvastam, hogyan fedezte fel valaki a porszívót. A tengerparton ülve teljes nyugalomban szemlélte, hogyan érkezik egy-egy szellő, aztán erősödve, hogyan kapja fel a szél a leveleket, sőt a homokot is, és viszi tovább egy látható sávban. A szemlélő elkezdett töprengeni, mi lenne, ha megfordítanánk az irányt? Jöjjön a szél, és ne fújja, hanem szívja a port. Ennek a megfigyelésnek nyomán született meg a porszívó, ami ma már egyszerű, hétköznapi eszköz.

Ezek apró vagy nagyobb fontosságú földi felfedezések, melyek megkönnyítik a mindennapi életünket. Nekünk azonban szükségünk van az örök életre szóló hatalmas segítségre is. Ezen a téren is eljuthatunk hatalmas felfedezésekre. Az, hogy megigazultunk, azt jelenti, hogy valaki fizetett helyettünk. Valaki büntelnekk, ártatlannak nyilvánította a vádlottat. Mert a bűneset következtében a velünk örökölt és az általunk felhalmozott bűnök miatt mindnyájan a vádlottak padján vagyunk. Ha nem lenne megigazulás, ha nem lenne valaki, aki adósságunkat eltörölje, kifizetvén azt, nekünk a legborzalmasabb ítéletet kellene hallanunk majd: kárhozat, örök pusztulás. De, jött valaki, s ezt a tartozást kifizette.

Egyszer egy embert gyilkosságért életfogytiglani börtönre ítélték, noha ártatlan volt. Hangoztatta is ő ezt, de nem találták meg a gyilkost, s őt ítélték el. Később újabb bizonyítékok kerültek elő, amelyek nyomán kiderült, hogy mégsem ő volt a gyilkos. Ekkor a kormányzó kegyelemben részesítette ezt az embert. Amikor megkapta a kegyelmi levelet, nem fogadta el a kegyelmet. Döbbenet kérdezzük, miért nem fogadta el? Azzal indokolta: ha egyszerűen elfogadom a kegyelmet, azzal elismerem a véttségemet. Mert a kegyelem valójában arra vonatkozik, aki elkövette a súlyos bűnt. De én nem követtem azt el, tehát ilyen egyszerűen nem oldozhatnak fel engem a vád alól – mondta. Követelem, hogy elejétől tárgyalják végig újra az ügyemet, s a tárgyalás után a törvényszék nyilvánítson ártatlannak. Amikor ez megtörtént, nyugodt lélekkel hagyta el a börtönt.

Minket nem véletlenül vádol a lelkiismeret akár egy kicsi bűn elkövetése miatt is, nem beszélve a súlyos bűnökről. Isten úgy alkotott minket, hogy beleépítette ezt az érzékenységet a lelkünkbe, hogy ne lehessünk nyugodtak, amíg el nem rendezzük a legkisebb bűnt is. Amíg oda nem megyünk Istenhez és a felebaráthoz, hogy minden eligazodjék. Ha valamilyen módon érzed, hogy nincs békességed, azért, mert nincs teljes megigazulásban részed, mert még mindig nem tettél le valamilyen bűnt, még mindig nem rendeztél valamilyen tartozást valaki felé. Még mindig rád olvashatja Isten, hogy tartozol – talán a feleségednek, kedves férj, például egy bocsánatkérő szóval, talán a gyermekednek tartozol több türelemmel, talán tartozol anyunak, apunak – kedves fiatal barátom – több engedelmességgel, talán tartozol a testvérednek több odafigyeléssel, több megértéssel, s ezt még mindig nem egyenlítetted ki.

A jeles matematikus és mélyen hívő tudós, Pascal azt mondta: bennünk egy Istenformájú úr van, s nem lesz nyugtunk, amíg meg nem találjuk a békességünket, amíg ez az úr ki nem tölteti magával Istennel. Nyilván Jézus által lehetséges ez.

Karl Gustav Jung, a neves pszichiáter mondta: minden 35 év feletti ember, akit eddig kezeltem, azért betegedett meg, mert elveszítették életüknek Istenben nyert értelmét. S egyik sem gyógyult meg teljesen, amíg vissza nem nyerte teljesen az élete elveszített szellemi részét. Ezt egy elismert tudós állítja. Egyre inkább rájönnek a mély hitű keresztény orvosok arra, hogy az ember valami szellemi részt veszített el, s ez a veszteség okozza a szellemi betegségek nagy részét. Ezek a pszichoszomatikus betegségek.

Nem véletlen, hogy amikor Jézus elé került egy testi beteg, először megbocsátotta bűneit, aztán intézkedett a testi gyógyulás érdekében. A meggyógyultakat úgy bocsátotta el: eredj el, s többé ne vétkezzél. Lám, nem újdonság a pszichoszomatikus nyomorúság együttes kezelése.

Egy McMillen nevű orvos írt egy könyvet, ezzel a címmel: Elkerülhető betegségek. Sok betegségnek megnevezi a lelki hátterét: megnevezi a gyomorfekélyt, a szívbetegségeket, az idegrendszeri problémákat, álmatlanságot, nyugtalanságot, feszültséget, stresszt, félelmet, szorongást. Állítja, hogy nagyon sok testi betegség nem is jelentkezne, ha az illetőnek valóban békessége lenne Istennel és önmagával. Ennek birtokában nem aggódna az ember a holnap felől, nem félne egy nehéz döntéstől, nem szorongana egy vizsga előtt.

Ez Jézus által van – mondja Pál apostol. Nem a magam erejéből lehetséges ez. Nem azért, mert minden vasárnap a templomban vagyok, s nem azért, mert én egyszerű adakozó vagyok. Nem ezért lesz békességem. Ezek csak következményei annak, hogy megbékültél Istennel. Hálából jössz újra és újra, mert meg akarsz telni ismét Isten békességével. Mert ez megfogytokozik útközben. Újra kell tankolni a lelki békességet. Jössz, s hálából akár adakozol is, mert Isten adott neked egészséget, épséget, munkahelyet, kereseti lehetőséget. S nem folyik el a szűkös jövedelmed vagy kicsi nyugdíjad az ördög oltárára, mert Isten elzárta előled az oda vezető utat. Belátod, hogy nem érdemes az alkoholra, a dohányra, sem más káros dologra kidobni a pénzt. Inkább hálából az Isten oltárára teszed. S ha valakinek a megsegítésére áldozni kell, már nem fogsz többé fukarkodni.

Ez mind Jézus Krisztus által működik. Mert, ha Isten szerelme kitöltetett a szívedbe a Szentlélek által, akkor ez mozgat téged. Nem véletlenül nevezte Bonaparte Napóleon Jézust a szeretet császárának, amikor már száműzetésében a Szent Ilona szigetén siránkozott bukásán. A Szeretet Császárának nevét kétezer éve ismeri a világ, mert általa van békességünk Istennel.

Alapigénk második fele mondja: hitben van szabad utunk a kegyelemhez. Az előbb már említettem azt, mit jelent egy nagy rendezvényre, eseményre bejutni nagy kiadás

árán is. A fontos, hogy ott legyenek az emberek az általuk szeretett szórakozáson. Nekünk, hívő keresztyéneknek valami más nagy eseményre van belépésünk. Jézus Krisztus kifizette a belépőnket a mennybe. No, de az olyan messze van – mondhatná valaki –, s ráadásul olyan megfoghatatlan. Könnyebb elmenni akár Barcelonába vagy Madridba a kedvenc nagy csapat stadionjába, akkor is, ha sokba kerül. De mit jelent a szabad bemenetel a kegyelembe? Mi az, hogy kegyelem? Ezt igazán az a halálra ítélt ismeri, akinek megkegyelmeztek. Nem kell már reszketve várnia a hajnali kivégzését, mert szabadon engedték.

Pál apostol a kegyelembe való szabad bemenetelen azt érti, hogy szabad az út a bocsánatba, az olyan lelki állapotba, ahol már nem érzed a bűn súlyát, nem érzed, hogy adós vagy. Ugye, ha valakinek tartozol, s nem tudod idejében kifizetni az adósságodat, s netán összefutsz vele az utcán, talán nagy ívben elkerülöd, nehogy rád kérdezzen. Még a halasztást is olyan kínos kérni, mert ezzel is elismerjük fizetéseképtelenségünket.

A legnagyobb öröm, ha megszabadulhatok minden tartozásomtól, s nem kérdez rám többé senki, hogy mikor fizetek. Nem terhelődöm több szemrehányással sem annak kapcsán, hogy összezorrentem a párommal vagy a főnökkel, a gyerekemmel vagy a munkatársammal. Otthonosan mozogni Isten szeretetében úgy, hogy nem vádol többé Isten – ezt jelenti a kegyelem. Van szabad bejárési lehetőség Istenhez!

Tehát van megigazulás, ennek nyomán békesség, aztán szabad bemenetel a kegyelemhez és végül mindennek koronájaként van öröm és annak reménysége, hogy részesülök Isten dicsőségében. Szívemben már most érzem az örök élet kezdetét.

Ez a rendíthetetlen reménység a hívő keresztyén ember sajátossága. Nem véletlenül mondja a Zsidókhöz 11,1: a hit a remélt dolgokban való bizalom, a nem látott dolgokról való meggyőződés.

Évszázadokkal ezelőtt egy egyiptomi hölgy elvesztette a vagyonát egy betolakodó hódítóval szemben. Egyszer csak örömmel fedezte fel, hogy neki még van egy birtoklevele az elveszített vagyona kapcsán, s azzal elment Alexandriában a törvényszékre, ahol a birtoklevéllel bebizonyította, hogy az elvesztett birtoknak ő a tulajdonosa. A régészek felfedeztek egy erre vonatkozó írást, ahol az a görög kifejezés olvasható: *hiipostasis*. Ez pedig nem más, mint a tulajdonlevél kapcsán való reménység, hogy az a birtok az enyém. Fel tudsz-e mutatni egy ilyen birtoklevelet a mennyei örökség kapcsán?

Igen, fel tudok mutatni, mert Jézusban kaptam egy drága ígéretet, hogy örök életem van, bűneim megbocsáttattak, békességem van Istennel. Kegyelemben járok és élek. Nincsen immár semmi kárhóztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak. Ez az élő reménység ad örömet nekünk. Ezt a mennyei örökséget senki nem veheti el tőled. Elvehetik a pénzedet a tolvajok, elviheti az infláció, árvíz elviheti a házat, baleset megsemmisítheti az autódat, az egészségedet, akár a fizikai létedet is. De ez a mennyei örökség még a halálban sem veszíthető el.

Ezért van egy többlete a hívő embernek. Ezért tud szeretetben élni az embertársaival, s nem ragad le a földi mulandó javaknál, akkor is, ha átmeneti időre birtokolja is azokat.

Testvérek, most már remélem, hogy nem is olyan távoli és elvont az, amiről itt beszél az apostol. Foglaljuk össze: megigazultunk hit által, ezért békességünk van Istennel, szabad utunk van a kegyelemhez, amiben állunk, és élő reménységünk van arra nézve, hogy Isten dicsőségében is részesülünk, miután földi, testi létünk lejár. Áldott legyen Isten, ha ez az élő reménység a tied is. Ámen.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

Menjetek be a szoros kapun

Alapige: Máté 7,13–29

Mert tágas az a kapu és széles az az út

Az egyik istentisztelet után így fordultak a hívek lelkipásztorukhoz: „Tiszteletes Úr! Arra kérjük, hogy prédikáljon egyszerűen és röviden. Nekünk sem türelmünk, sem időnk nincs az élet és a hit bonyolult kérdéseivel ilyen intenzíven foglalkozni.” „Rendben – válaszolt a lelkipásztor –, megfontolom a kérést, és a következő vasárnap válaszolok rá.” A következő vasárnap, amikor eljött a prédikáció ideje, elindult a lelkipásztor fel a szószékre, hihetetlenül lassan lépkedve a lépcsőfokokon, hangosan zilálva, nyögve, jajgatva, lihegve, homlokát zsebkendőjével törölgetve, mindegyre megállva. „Úr Isten, mi történt a papunkkal?” – súgtak össze az atyafiak. Amikor végre felért a szószékre, csak ennyit mondott: „Látjátok, ilyen nehéz és fáradságos az út az Isten országába!” Aztán felkapta a palástját, és villámgyorsan lejött a szószékről. A papi székéből pedig csak ennyit mondott: „És ilyen egyszerűen, könnyen és gyorsan vezet az út a pokolba! Ámen!” Ennyi volt az egész prédikáció, de a hívek megértették, hogy az életre vezető út bizony fáradságos, időigényes, azon megfontoltan és nem gondtalanul kell menni. Ezután, valahányszor hosszan prédikált a lelkipásztor, mindig eszébe jutott a gyülekezetnek, hogy „szoros az a kapu és keskeny az az út, mely az életre visz”

Ne hidd, hogy a tágas kapu csak az istentelenek és a gonoszok gyülekezőhelye, a széles út csak a tolvajok, semmirekellők, házasságtörők felvonulási útja. Krisztus tanítványai, gyülekezetünk tagjai is rátévedhetnek erre, hiszen az ördög itt elhelyezett útjelző tábláin is ez olvasható: „Örökkévalóság”, „Isten”, „Keresztyénség”. Amikor az ördög megkísérti Jézust, gazdagságot, hatalmat, dicsőséget ígér neki. Mintha ezt mondaná: „Olyan világot mutatok neked, olyan tágas kaput és széles utat, melyen megvalósíthatod álmaidat, elképzeléseidet, ideológiádat, keresztyénségedet. Ennél csodálatosabb út nincs. Egy világ fog leborulni előtted és imádni téged!”

De sokan mondták magukról Jézus előtt, de után is, hogy „Én vagyok az út”, hogy „Én vagyok a jövő kapuja!”. A keresztyén kultúrpolitika, a keresztyén Nyugat, a keresztyén színezetű vallásosság nemde ma is ezt mondja? Milyen simának, polírozottnak tűnik ez az út, de ne feledd, hogy szakadékba vezet. Olyan magától értetődőnek tűnik, hogy az ember ezen az úton járjon, azon, ahol nincsenek korlátok, ahol minden szabad, ahol minden olyan vakítóan, csábítóan szép. Nem csoda, ha a legcsekélyebb ellenállást sem tanúsítjuk ezen az úton. Azt tesszük, amit a többség: élünk máról holnapra. Ezen a széles úton nem csupán a lumpenek, a csalók, az üzérek, a csibészek járnak, tanítványként te is, én is rátévedhetünk erre az útra, sőt maga a gyülekezetünk is, melyben, mint egy tömegbe verődve, együtt haladunk másokkal, csak azért, mert mások is ezt teszik. A szokás hatalma! Így válhat széles úttá istentiszteletünk is, melyen csupán megélni szeretnél valamit, melyen magával ragad sokak folytonos elérzékenyülésének, meghatódottságának bizsergő, ingerlő hangulata. Nem az Ige az, ami magával ragad, hanem a templom atmoszférája, a nagy gyülekezet látványa, a szárnyaló ének és orgonahang, a szép, látványos, hangulatos liturgia, a lelkipásztor imponáló, bátor, szókimondó, olykor politikától sem mentes prédikációja. Ha csak ennyi és ez ragad meg téged az istentiszte-

leten, akkor már te is tágas kapuban állsz, széles úton jársz, másokkal együtt tántorogva, együtt masírozva a csordaszellem igájában, a szakadék felé.

Mert szoros az a kapu és keskeny az az út

a) *Ez az út a kereszt útja.* Ez az út göröngyös és érdes, nem könnyű azon járni. Egy amerikai misszionárius nő, aki Tajvanon dolgozott, nem csak a leprásokért, de a településért is sokat tett. Egy alkalommal arra gyűjtött adományt, hogy a településre vezető sáros, ingoványos utat, melyen a betegek szinte képtelenek voltak járni, leaszfaltoztassa. Nagyon boldog volt, amikor az út elkészült, de egyben csalódott is, mert érdesre, göröngyösre sikerült. Reklamációjára az volt a válasz, hogy ha az út nem kapott volna érdes, göröngyös felületet, a betegek elesnének rajta, a bot, melyre támaszkodnak, kicsúszna alóluk. A férje pedig így szólt hozzá: „Isten útjai is érdesek és göröngyösök, hogy lábaink el ne csússzanak, a mankónk sem sima, melyre támaszkodunk.” Bizonyára te is az egyenletes, tükörsima utakat szereted, melyeken könnyen lehet járni. Pedig olykor éppen az érdes, a göröngyös út a jobb, melyen bár sokkal nehezebb, de ígéretesebb a járás. Erre az útra küldi Isten angyala Filepet: „Kelj fel, és menj el dél felé, arra az útra, mely Jeruzsálemből Gázába megy alá. *Járatlan ez.*” És kivel találkozik itt Filep? Egy szerencsen férfiúval, Kandakének, a szerencsének királyasszonyának hatalmas komornyikjával, aki útban hazafelé „szekerén ül vala és olvassa Ézsaiás prófétát”. Ezen a járatlan, göröngyös, elhagyott keskeny úton Krisztus az ő útítársa, láthatatlanul ül mellette a bakon. Ezen az úton vallja meg Filep előtt a hitét: „Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia... és tovább méne az ő útján örömmel.” A kereszt útja az öröm útja!

A kereszt útja a Krisztus útja. Ez az út keskeny, te sem szívesen jársz rajta, gyakran figyelmen kívül hagyod, nehezen találsz rá, s akkor is letérhetsz róla, ha már ráléptél. Ennek az útnak mindkét oldalán szakadék tátong. Ha csak az útra nézel, és nem az előtted járó Jézusra, akkor lecsúszol róla. Ezen az úton Krisztussal együtt halsz meg a bűnre nézve, és támadsz fel új életre. Ez a keskeny út az önmegtartóztatás, az önátadás, az üldöztetés útja. „...sok háborúságon által kell nekünk az Isten országába bemennünk.” (ApCsel 14,22) Ezen az úton *kevesen* járnak, itt nem számíthatsz a többség egyetértésére, itt le kell mondanod a tömeggel való együtt járásról, és bátran kell vállalnod a „kicsiny nyáj”-hoz való tartozást, sőt még azt is, hogy teljesen egyedül maradsz. Itt az árral szemben mész.

Akkor jársz ezen a keskeny úton, amikor Isten egy egészen *rendkívüli feladatot* bíz rád, s te azt úgy teljesíted, hogy nem tudja a bal kezed, hogy mit cselekszik a jobb kezed, azaz, mintha nem is látnád azt, és nem is tudnál róla, mert annyira magától értetődő, annyira természetes.

Akkor jársz ezen a keskeny úton, amikor *bizonyoságot teszel* a krisztusi igazságról, ugyanakkor nem csak ennek az igazságnak az ellenségeit, de saját ellenségeidet is krisztusi szeretettel szereted.

Akkor jársz ezen a keskeny úton, ha *hiszel a Krisztus ígéletében*, hogy örökségül bírod a földet, melyen védtelenül állsz ellenfeleid elé, és inkább elszenveded, mint cselekszed a jogtalanságot.

Akkor jársz ezen a keskeny úton, amikor nemcsak látod a másikat *gyengeségében és hamisságában*, és nem törsz pálcát felette, hanem hirdeted neki az örömmüzenetet, ugyanakkor, ami szent, azt nem veted az ebek elé, sem az igaz gyöngyöket a disznók elé.

b) *Ezen az úton egyedül maradsz.* A felőle való döntés a tied és nem másé. Ez a döntés fájdalmas, ugyanis sok mindentől el kell szakadnod, el kell fordulnod, el kell válnod. Ezen az úton magányos leszel, és egyedül maradsz. Olykor a legkedvesebbeket

kell elhagynod, s miközben egyre távolabb kerülnek tőled, annál idegenebbek lesznek számodra. Ezen az úton ott kell hagynod a tiedet, sőt gyűlölnöd kell őket (Lk 4,26). Ezen az úton azért vagy boldog, mert Krisztusért gyűlölnék, kirekesztenek, szidalmaznak téged (Lk 6,22). Hiszen a sötétség nem fogadja be a világosságot! Ha nem így történne, esélyed sem lenne arra, hogy Jézussal járj. Ezen az úton *keresztet* hordozol (Mk 8,34), *üldöztetést* szenvedsz (Mt 5,10) és *gúnyolódnak* veled, minél inkább őt követed, annál inkább.

Az egyház görög neve *eklézsia*, azaz a kihívottak közössége. Isten téged is kihívott, kiválasztott ebből a világból, nem tömegben, hanem magányosan, egyedül, szemtől-szemben kell megállnod előtte. A szántóföldről, a tulkaidtól, az éppen frissen kötött házasságodból hív téged az úr a királyi menyegzőbe. Ott kell hagynod az üzletet, a hivatást s mindent, ami gondolataidat, fantáziádat betölti. Téged és engem hív, betegeket, leprásokat, testi-lelki vaksággal sújtottakat. Súlyos terheléssel, kereszteddel egyedül kell oda állnod Jézus elé. Kilépve a tömegből olyan magányosan kell megállnod Ivezítőd előtt, miként egykor a vámszedők, a házasságtörők, a tolvajok, akiket éppen bűneik tettek magányosakká, egyedülállókká, magukra maradtakká. Ilyen kegyetlenül elkülönböző, izoláló ereje van a bűnöknek. Olyan egyedül kell oda állnod, mintha csak te lennél elveszett lélek ezen az egész világon. Nikodémusként kell odaállnod, titokban, az éjszaka leple alatt. Miként őt, talán téged sem ért meg senki, nincsenek barátaid, szüleid, akik megértenének. Ezen a keskeny úton a Jézussal való együttléted személyes, kizárólagos, csak ő és te vagy jelen és senki más. Csak ő áll veled szemben, csak ő beszél, senki sem kísér, senki sem áll melletted. Ez nem vallásos individualizmus. Ez a szoros kapu és a keskeny út sajátossága. Amikor a hirdetett ige, melyet egyébként oly sokan hallgatnak, éppen téged talál meg, téged érint meg, amikor azt mondod, hogy itt és most éppen nekem szólt az ige, és ott érintett meg, ahol a legjobban fáj, akkor megérkeztél a keskeny útra. Amikor az ige nyugtalanra tesz téged, rabul ejt, amikor azt mondod, hogy ez az igazi balzsam sebeimre, titkos gondjaimra, kételyeimre, és közben százával mennek el melletted, anélkül, hogy egyet is megérintett volna, de téged szíven ütött az ige, akkor megérkeztél a keskeny útra. Isten gyermekévé csak a szoros kapuban és a keskeny úton lehetsz, azaz a te belső szobádban, a „katedrálisok és dómok rejtett fülkéiben” – mondja Bonhoeffer. Csak miután érette mindent odahagyta, csak azután talál szóra mindenre, de teljesen másként, más színben fogod látni a testvéredet, a házastársadat, gyermekedet, barátaidat, hivatásodat. Testvéredé csak ezután lesz, aki eddig csupán kollégád és útitársad volt. Nem az ősi keresztyén hagyományok őrzése segít rajtad, sem kegyes, hívő neveltetésed, nem templomhoz, gyülekezeti élethez szokottságod, ahonnan sohasem tudtál, sem nem akartál kiszakadni. Mindez nem segít rajtad. Csak az segít rajtad, ha a szoros kapuból és a tágas útról térsz vissza tiedhez, azaz Jézustól, a vele való közösségből. Csak ezután lesz számodra is teljesen más a hitvestársad, jól lehet templomban esküdtél, és Isten áldásával indultál el vele. Ettől kezdve számodra ő nem csak valaki, aki téged nagyon szeret és nagyon jó hozzád, hanem olyan valaki, akire úgy nézel, mint aki éretted van, s akiért magad is vagy, akiért Jézus meghalt, akinek szintén öröksége az örökkévalóság.

Őrizkedjete a hamis prófétáktól

a) *A hamis próféták ismertetőjele.* A „Farkas és a hét kisciga” című mese nagyon szemléletesen írja le, hogy a gonosz farkas hogyan mártja csúnya mancsait fehér lisztbe, miként lágyítja, finomítja a hangját krétapor nyelésével, hogy jószagos anyának tűnheszen a kiscigák szemében. Így tesznek a hamis próféták is, Jézus idejében és ma is. Hívőknek adják ki magukat, de igazi szándékuk akkor lesz nyilvánvalóvá, amikor a nyáj

közé, a gyülekezetbe férkőzve azt szétszélesztik és felfalják: „...a farkas elragadozza azokat és elszéleszti a juhokat.” (Jn 10,12) Pál így jövendöl: „Mert én tudom azt, hogy az én eltávozásom után jönnek tiközétek gonosz farkasok, akik nem kedveznek a nyájnak” (ApCsel 20,29), akik a szorongattatásoknak idejét, az Antikrisztus megjelenését és Krisztus pontos érkezését hirdetik. A hamis próféták is Isten nevében szólnak hozzád, feltétlen engedelmisséget várnak tőled, ugyanakkor végtelenül szeretetre méltóknak tűnnek, nyájasak, hízelkedők és szemforgatók. Ott vannak a gyülekezetekben, gyülekezeti tagoknak, igehirdetőknak vallják magukat. Melléd szegődnek és hazugságot mondanak, megcsalnak és ámítanak. A hamis prófétákat az ördög építi be a gyülekezetekbe, akik hatalmat, dicsőséget, befolyást és anyagi hasznot keresnek, és sohasem Jézust. Sötét szándékukat az igaz keresztyénség leple alá rejtik. Számolnak azzal, hogy az ártatlanság ruhája alatt jól álcázottak maradnak, de azzal is, hogy neked nem szabad ítélkezned, s ha ezt tennéd, erre még figyelmeztet is. Pál így ír róluk: „Mert az ilyenek hamis apostolok, álnok munkások, akik a Krisztus apostolaivá változtatják át magukat. Nem is csoda, hisz maga a Sátán is átváltoztatja magát világosság angyalává.” (2Kor 11,13–14)

b) *Gyümölcsöikről ismeritek meg őket.* Ahhoz, hogy felismerd a hamis prófétát, ismerned kell az igaz prófétát, aki Krisztussal él közösségben, a szívedhez és a lelkiismeretedhez szól, és a vele való közösségbe vezet. Az igaz próféta „Isten igéit szólja, melyet Isten ád” (1Pt 4,11). Az igaz próféta jó gyümölcsöt terem: szeretetet, békességet, örömet, béketűrést, szívességet, jóságot, hűséget, szelidséget, mértékletességet (Gal 5). A hamis próféta is gyümölcsöt terem, lehet, hogy késve, de sohasem marad ki, csak légy türelemmel. Egyszer majd lelepleződik. Egyszer csak nyilvánvalóvá lesz a különbség a *látszat* és a *valóság* között. A gyümölcs több mint cselekedet, *tanítás* is. A tanításból ismered fel, hogy Isten Lelke szól belőle, vagy a hamis lélek. „Ha valaki elmegy hozzátok, és nem ezt a tudományt viszi, ne fogadjátok azt be házatokba, és azt ne köszöntsétek.” (2Jn 10)

Arról ismeritek meg őket, hogy *hitük megvallására hivatkoznak*. „Uram, Uram!” – így vallják meg hitüket. „De senki sem mondhatja Úrnak Jézust, hanem csak a Szentlélek által.” (1Kor 12,3) De a hamis próféták nem a Szentlélek indíttatásából vallják Jézust Uruknek. Ezért mondja Jézus: „Nem minden, aki azt mondja nekem: Uram! Uram! megyen be a mennyeknek országába.” Ők azok, akik csupán mondják, azaz *legon kyrie*. A *kyrie, kyrie*, azaz Uram! Uram! a keresztyén gyülekezet legrégebbi és legrövidebb hitvallása. Hitvallás-mondásoddal te sem formálhatsz jogot Isten országára. Te sem hivatkozhatasz hitednek megvallására. Ha ezt teszed, önmegigazulásra törekszel, mint a hamis próféták. Nem elég, ha szájjal vallod őt, nem elég, ha ismered az ő nevét, és folyton emlegeted. Nem elég a vallásosság! Az a hitvallás, mely nem igaz hitből fakad, mit sem ér.

Arról ismerik meg őket, hogy *tetteikre hivatkoznak*. Ők azok, akik „megállták helyüket”, akik Isten akaratának cselekvői közé sorolják magukat, akik *all ó poion*, azaz cselekszik. Ezek nem hitvallásukra, hanem tetteikre hivatkoznak. Ők azt is tudják, hogy a hitvallás nem elég az önmegigazulásra, ezért tetteik által igyekeznek nagygyá tenni Jézus nevét az emberek között. De cselekedeteik nem igaz hitből fakadnak, és elkövetőik nem követik Jézust. Az ilyenekről beszél Pál az 1Kor 13,1–3-ban. Beszélhetsz az angyalok nyelvén, jövendőt mondhatasz, minden titkot és tudományt ismerhetsz, egész hited lehet, olyannyira, hogy hegyeket lennél képes helyükről kimozdítani, de ha mindez *szeretet nélkül*, azaz Jézus nélkül, Szentlélek nélkül történik, *semmi vagy*. Még ennél is tovább megy Pál: a hitből fakadó jócselekedeteid, javaid szétosztása, sőt esetleges mártíromságod vállalása sem ér semmit szeretet nélkül, azaz Jézus nélkül, Szentlélek

nélkül. A sátáninak talán ez a legnagyobb és legmegfoghatatlanabb lehetősége a gyülekezetben, melynek nyilvánvalóvá válása csak az ítélet napján következik be. Olyan válaszos emberekről van itt szó, akik a Krisztus nevében hatalmasan cselekszenek, és mégis elvesznek. A zsidók között voltak olyanok, akik démonokat űztek ki (Mt 12,27). Az ApCsel 19,13–16 arról tudósít, hogy Skeva főpap fiai „az Úr Jézus nevét hívják azokra, akikben gonosz lelkek valának”. Ma is akadnak, főleg a karizmatikusok között hamis próféták, csodadoktorok, akik a „Krisztus nevében” tesznek csodákat, s mégsem tartoznak a megtértek közé. Miért? Mert a törvényt elvetik, holott a törvény betöltése a szeretet. A szeretet nélkül cselekvő „keresztyén” ember ítélet alá esik. A hit megvallása mit sem ér, ha nem szeretetből fakadó cselekedetekben valósul meg.

Hát akkor ki marad meg? Ha sem a hited megvallására, sem jó cselekedeteidre nem hivatkozatsz, akkor mi marad meg? A választ abban kell keresni, amit Jézus mond a hamis prófétáknak: „Sohasem ismertelek titeket.” Mihez tartsd hát magad, mi marad még számodra? Ennek éppen az ellenkezője, és pedig ennyi: „Én ismerlek téged.” Ha a Krisztus követésében *semmi másba nem kapaszkodsz*, csak ebbe az igébe, ha *senkinek sem tartod magad, semmire sem hivatkozol, senki máshoz nem igazodsz, ha minden másról lemondasz, mindent veszni hagysz Ő érette*, és *csak nála keresel menedéket*, csak akkor öröklöd a mennyeknek országát, érdemtelenül, ingyen, kegyelemből, hit által. Csak ekkor mond rád *igent* Jézus: „... ismerem az enyéimet, és engem is ismernek az enyéim” (Jn 10,14). Ez marad meg neked, ez, a teljesség és az örökkévalóság. Elég neked az Ő kegyelme.

Aki kősziklára építette az ő házát

A 16. században épült Velence egyik legszebb épülete, a 98 méter magas Campanile, a harangtorony. A velenceiek mindig aggódtak, hogy egyszer a torony le fog dőlni. Ezért újból és újból megvizsgáltatták a falakat, de azokat a szakemberek mindig rendben találták. Óriási volt a meglepetés, amikor 1902-ben egyik pillanatról a másikra ledőlt a hatalmas torony, s romjai az egész Szent Márk teret betöltötték. Az utólagos vizsgálatok kiderítették, hogy bár a falak szilárdak voltak, a fundamentum már képtelen volt tovább hordozni a hatalmas, 98 méter magas torony súlyát.

Jézus olyan fundamentumot kínál neked, melyre bátran építheted életed épületét: ez az ő Igéje és ígérete. Ha erre építed életedet, akkor azt a legnagyobb vihar sem lesz képes ledönteni. De ha csupán illúziók, ideológiák, filozófiák homokjára építed az életed, nagy lesz annak romlása. Akkor építesz erre a fundamentumra, amikor Isten Igéjére csak tettekkkel és cselekedetekkel válaszolsz. *Övé a szó és tiéd az engedelmesség!*

Igének különbséget tesz a bölcs és a bolond ember között. Bár mindketten hallják az Úr szavát, csak az egyik cselekszi azt.

a) *A bölcs ember.* Akkor vagy bölcs ember, ha az Igének nemcsak hallgatója, de megtartója, azaz cselekvője vagy (Jak 1,22). Bölcs emberként Jézus Krisztusra, a legszilárdabb fundamentumra építs! Életed minden kérdésében az Úrhoz és az ő Igéjéhez igazodj. De még így is csöddöt mondhat az életed, hiszen a próbák téged sem kímélnek. Vannak események, élmények, melyek alapjaiban rengethetik meg istenfélő életedet. Kísért, hogy a láthatókra tekints és elhanyagold Istenben való életed nélkülözhetetlen feltételeit. És mégis bízatsz Isten ígéretében: „Mert ha hétszer elesik is az igaz, ugyan felkél azért.” (Péld 24,16)

b) *A bolond ember* másként viszonyul Isten szavához. Ő csak ismeri a Biblia szavát, de nem követi azt. Ha csak hallgató, de nem cselekszed az Igét, *nemet* mondasz Jézusra, akkor csupán rákérdezel az Igére, gondolkozol róla, problémát okoz neked és magyarázokodsz. Mindez pusztá *semmittevés*. Isten Igéje, ha nem engedelmeskedsz neki,

vagy nem cselekszed, számodra sohasem lesz kőszikla, melyre az életedet építhetnéd. Az Igéről csupán gondolkozó ember élete romba dől, elveszti üdvösségét. Vigyázz, mert ma is ömlik az eső, és ma is jön az árvíz, és ma is fújnak a szelek, és beletűtköznek életedbe. Ha nem fog összedőlni, az annak a bizonyosága, hogy Jézus az életed fundamentuma. Áldott legyen ezért Isten. Legyen övé a dicsőség! Ámen.

Ajánlott irodalom

BONHOEFFER, Dietrich: *Nachfolge*. Gütersloh 2008.

GIRGENSOHN, Herbert: *Die Bergpredikt*. Witten 1962.

KISS Sándor: *Újszövetségi görög-magyar szómagyarázat*. Budapest 1956.

KÜHNER, Axel: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Neukirchen-Vluyn 1994.

NESTLE-ALAND: *Novum Testamentum Graece*. Stuttgart 1988.

REMMERS, Arend: *Die Bergpredikt*. Ulm 1997.

THIELICKE, Helmut: *Das Leben kann noch einmal beginnen*. Stuttgart 1965.

Nem rója fel a gonoszt

Grock, a híres német bohóc egyik reggel gyalázkodó és rágalmozó levelet kapott. Grockot igen érzékenyen érintette a levél, annál is inkább, mert nem tudta elképzelni, mivel „érdemelte ki” a rágalmakat.

Találkozott cirkuszbeli barátjával, és elpanaszolta neki az esetet.

– Nézd meg, micsoda otromba, rágalmozó levelet kaptam. Mit válaszoljak rá?

A barátja elolvasta a levelet és visszaadta:

– Semmit se válaszolj. Valamilyik irigyed vagy rosszakaród írta. Jelentsd fel a bíróságnál, s majd ha elítélik, örökre elmegy a kedve az ilyen irka-firkától...

Grock megköszönte a baráti tanácsot, de utána még sokáig gondolkodott, nem lehetne-e udvariasan figyelmeztetni a levélíró.

Végül is így döntött: a levelet visszaküldte a feladónak a következő melléklettel: „Kedves Uram! Nemrég kaptam kézhez a mellékelt levelet az ön aláírásával. Elküldöm Önnek, hogy lássa, hogyan élnek vissza az ön nevével. Önnek is érdeke, hogy a tettest kikutassa... Szívélyes üdvözzettel: Grock Clown.”

Legközelebb barátja megkérdezte Grockot:

– No, följelentted az illetőt?

– Á, dehogy! – felelte Grock. – Verebekre nem lövünk ágyúval.

Willi Hoffsümmer nyomán

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Taníts megfontolnunk, hogy meg kell halnunk!

Fiatalon, hirtelen elhunyt temetésére

Alapige: Zsoltárok 90,12

Bevezetés

a) Testvérünk *hirtelen és váratlan halála* miatt gyülekeztünk össze erre a szomorú helyre. A mai várható élettartamokat illetően fiatalon halt meg. Bizonyára élhetett volna még 30–40 évet is.

b) Ha tudtuk volna, hogy ilyen fiatalon távozik közülünk, talán *szívesen mondtunk volna, vagy elmagyaráztunk volna neki még valamit*. Ez azonban, sajnos, már nem lehetséges.

Főrész

1. Elköltözött testvérünk hirtelen halála megérint minket is, és egyben aktivizál bennünket.

Mindennapi taposómalmunkban közvetlenül szembesülünk a halállal.

a) *A halál kikerülhetetlenül szemünk elé tárja életünk mulandóságát ezen a gyászszertartáson is. Hirtelen téma lett életünk értelme és célja. Mi értelme van életünknek, erőfeszítéseinknek, minden küzdelmünknek és ínségünknek, ha a végén mindent itt kell hagynunk?*

Mindennapjainkban olyan sok dologgal foglalkozunk, amelyek rendkívül fontosnak tűnnek számunkra. Most, kilépve a mindennapok lázas rohanásából, foglalkoznunk kell életünkkel és halálunkkal.

b) *Évekkel ezelőtt egy megrendítő gyászjelentést olvastam, amely ezt a tehetetlenséget juttatta kifejezésre: Megilletődve veszünk búcsút csapattársunktól. Most minden olyan lényegtelen lett: a szempontokért való küzdelem, kérdéses döntések, eredmények, sikerek... Nagy tehetetlenséggel tekintünk vissza csapatunkért való utolsó játékkodra, ami leírhatatlan fájdalom és felismerés marad, hogy valamennyien olyan kicsik vagyunk, és egyáltalán nem tudunk befolyást gyakorolni a fontos dolgokra.*

c) *Az ilyen, életünket illető közbeavatkozások, alapvető kérdéseket vetnek fel számunkra:*

Kifizetődő-e tulajdonképpen minden fáradozásunk az életben? Mi a célja az életünknek? Hova jut az életünk valójában, ha mindent a földön kell hagynunk? Mi értelme van az életünknek?

d) *A Bibliában találjuk meg a választ ezekre a kérdésekre.*

Hogy mi az élet, arra a válasz így hangzik:

Mert a ti életetek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik.

(Jak 4,14)

Sehol nem szembesülünk olyan nyomatékosan és kikerülhetetlenül az étellel, ahogyan a halállal találkozunk. Ezért olvassuk a 90. zsoltárban Mózes kérését:

Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk! (Zsolt 90,12)

Azaz, taníts meg minket, hogy megfontoljuk: meg kell halnunk, és taníts, hogy bölcssek lehessünk életünkben.

e) Volt egyszer egy király, aki kora szokása szerint udvari bolondot tartott. Ennek joga volt ahhoz, hogy megmondja az igazat a királynak és a fejedelmeknek akkor is, ha az rosszul vagy keserűen esett is nekik.

Egyik nap a király egy arany csengettyűvel ellátott ezüst bohócpalcát ajándékozott a bolondjának, és azt mondta: „Biztosan te vagy a legnagyobb bolond a világon. Ha egyszer egy nálad is nagyobb bolonddal találkozol, annak add tovább ezt a palcát.”

A bolond évekig használta a kis botot, egészen addig, amíg megtudta, halálán van a király. Akkor szökdécselve bement a király szobájába és azt mondta: „Királyom, hallom, hogy nagy utazásra akarsz menni.”

„Nem akarok, muszáj” – válaszolta a király. „Ó, muszáj. Van tehát mégis egy olyan földi hatalom, amely fölötté áll a legnagyobbaknak is. De biztosan nemsokára visszatérsz.”

„Nem” – nyögött a király. „Ahova én utazom, onnan nem tért vissza senki.” „Nahát, nahát” – vélte a bolond higgadtan – „akkor biztosan jól felkészültél erre a hosszú útra. Bizonyára gondoskodtál arról, hogy királyi módon fogadjanak abban az országban, amelyikből nem lehet visszatérni.”

A király csak csóválta a fejét. „Ezt elmulasztottam. Nem szakítottam elég időt arra, hogy felkészüljek erre az utazásra.” – „De hát biztosan tudtad, hogy eljön a pillanat, amikor útra kell kelned.” „Igen, tudtam én ezt, de ahogy mondtam, nem szántam időt arra, hogy megfelelően törődjek a felkészüléssel.”

Akkor a bolond letette a palcáját a király ágyára, és azt mondta: „Egyszer megparancsoltad, hogy annak adjam ezt tovább, aki még nálam is nagyobb bolond. Király, vedd a palcát! Tudtad, hogy az örökkévalóságba kell tértél, és tudtad, hogy nem lehet onnan visszatérni. És mégsem gondoskodtál arról, hogy feltáruljanak előtted az örökkévalóságba vezető ajtók. Király! Te vagy a legnagyobb bolond!”

Salamon, a bölcs király írja a Prédikátor könyvében:

Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobba lesz a szív. A bölcssek a gyászolók házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára. (Préd 7,2–4)

f) Életünknek nem kell állandó szomorúságban eltelnie. De nem térhetünk ki az elől a kérdés elől, hogy mi az életünk célja? Alaposan foglalkoznunk kell mulandóságunkkal, hogy bölcssek legyünk, és hogy helyesen irányítsuk életünket.

Nem nyugodhatunk meg addig, amíg választ nem kapunk erre, és amíg fel nem ismerjük az életünkben lévő azon értékeket, amelyeknek a halálon túl is van jelentőségük. Ezeket az értékeket Jézus Krisztus által kapjuk meg. Ő mondja magáról:

Bizony, bizony, mondom néktek: aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van: sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe. (Jn 5,24)

2. A Jézusba vetett hit teszi lehetővé, hogy legyőzzük a halált.

a) *Jézus azért jött a világba, hogy a bűnt, ami minket terhel, magára vegye. Ez az értelme Jézus világban való küldetésének. Isten szeretete az alapja ennek a szeretetnek. Ezt olvassuk a Bibliában:*

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Jn 3,16)

Azt mondja tehát Jézus, hogy ő az egyetlen út, aki az Atyához vezet. Az Atyához menni azonos jelentésű azzal, hogy a mennybe jutni.

b) *Miért nem jut senki sem önjelentésből a mennybe, hanem csak egyedül Jézus által?*

Mivel Jézus oldotta meg a fő problémánkat, a bűnkérdést. Engedjétek meg, hogy ezt is egy példával világítsam meg. Egy Milton nevű ember esetével.

Milton töprengve szívta a cigarettáját. Teljesen bizonytalannak tűnt bírósági ügye a legújabb újságtudósítás szerint. Eddig az volt az érzése, hogy a bíró miatt – akivel együtt járt az egyetemre, és közelebbről ismerték egymást, igen, egy ideig barátok is voltak, s ez bizonyos biztosságot is jelentett neki – nem kell félnie. Ez már-már lehetőséget kínált arra, hogy kikecmeregjen ebből a nagyon bosszantó, kínos ügyből. Csak hát a bírónak szemet kellene hunynia az ügyében.

De aztán az újságrók megtudták valahonnan, hogy ő, Ernest Milton, akinek néhány nap múlva nyilvánosan tárgyalják az ügyét, korábban a bíró barátja volt. Nyíltan írtak erről, és elfogultsággal vádolták a bírót. Ez megváltoztat minden eddigi megfontolást. Tehát kitudódott a dolog!

Milton igen komoly csalást követett el. Angliában pénzbeli vétség miatt régóta nem ítélték börtönbüntetésre senkit sem. De ha az elítélt nem tudta megfizetni a pénzbeli büntetést, akkor börtönbüntetésre ítélte a bíróság, amit a kiszabott büntetés meg nem fizetése miatt róttak ki rá.

Aztán elkövetkezett a per. Négy óráig tartott. A bíró, Milton egykori barátja kihirdette az ítéletet, miközben a teremben a nézők visszafogták a lélegzetüket. Ernestet bűnösnek nyilvánították, és a lehető legmagasabb pénzbüntetésre ítélték. De mivel Milton nem volt abban a helyzetben, hogy büntetését kiegyenlítse, ezért a pénzbüntetést börtönből letöltendő büntetésre változtatták.

Belsejében megrendülve vette tudomásul az ítéletet. A bírósági altisztek előléptek, és már éppen el akarták vezetni, amikor a bíró közbelépett. És a tárgyalóteremben összegyűlt tömeg egyedülálló, feledhetetlen jelenetnek volt a tanúja.

A bíró levette a parókáját, majd pedig a talárját: és magánemberként lépett oda elítélt barátjához, akivel éppen az imént közölte a bűnösségét kimondó ítéletet. Elővette a levéltárcáját és kivett belőle egy sárga füzetet és egy töltőtollat, majd kiállított egy ugyanolyan pénzüsszegekről szóló csekket, amennyire a vádlottat elítélte. És a teljesen meglepett, az ügy jelentőségét akkor megérteni alig képtelen Ernest Miltonnak a bíró, mint egykori barátja a kezébe nyomta az aláírt csekket, hogy még az összegyűlt bíróság előtt minden bűnéből – amit megalapozottan és megérdemelten elrendeltek – kiváltsa engesztelő váltságdíjjal.

„El kellett ítélnem, mivel a jog semmiféle részrehajló jogalkalmazást nem tesz lehetővé. Most átnyújtom neked a büntetési összeget, hogy szabad lehess. Nem felejtettem el barátságunk idejét. Légy méltó a jövőben a szabadsághoz.”

Ami Miltonnal történt, pontosan megfelel annak, amit Jézus tett értünk. Jézus igen magas árat fizetett azért, hogy szabadságot és mindenekelőtt örök életet ajándékozzon nekünk.

c) Ha hiszünk Jézusban, és neki szolgálunk, akkor megvigasztalódhatunk utolsó óráinkban. Hogy miként engesztelődhetünk meg Istennel, azt Pál apostol a rómaiaknak így írta meg:

Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szíveddel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk. (Róm 10,9 skk.)

d) És ez a Jézus mondta Máriának, aki szomorú volt a testvére halála miatt:

Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt? (Jn 11,25 skk.)

e) Ezek a reménység és az öröm szavai, amelyek érvényesek a halálon túl is. Egy dolog vonatkozik ráink: hogy higgyünk Jézusban és Jézusra hangolt életet folytassunk.

Befejezés

a) Bele kell törődnünk elköltözött testvérünk halálába. Ezt nem érvényteleníthetjük. Hogy milyen volt az Istennel való kapcsolata, azt egyedül Isten tudja.

b) Egyet azonban mondhatok nektek: a Jézus Krisztusba vetett hitben vigasztalódást és az élet kérdéseire igaz válaszokat találtok. Jézus kiáltása ráink is vonatkozik, mikor azt mondja:

Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én igám boldogító, és az én terhem könnyű. (Mt 11,28–30) Ámen.

(Jürg Birnstiel: *Temetési prédikációk*. Fordította: dr. Pótor Imre)

Mi nyugtalanít jobban?

Egy lélek, aki elkárhozik –
vagy pedig egy karcolás az autódon?

Egy elmulasztott istentisztelet –
vagy egy eredménytelen munkanap?

Ha gyülekezeted nem növekszik –
vagy ha kertedben a káposzta satnyán nő?

Ha a Bibliát ma még nem olvastad –
vagy ha nem jutottál újságolvasáshoz?

Ha gyülekezeti munkára nincs időd –
vagy ha nem jutottál a ruhák kivasalásához?

Ha egy jó bibliaórát elmulasztottál –
vagy ha a tévében egy jó programot elszalasztottál?

Ha adományod Isten országa céljaira jelentéktelen –
vagy ha fizetésedet túl kevésnek tartod?

Ha gyermekeid elmulasztják a vasárnapi iskolát –
vagy ha késve érkeznek az iskolába?

Ha azokra az embermilliókra gondolsz, akik Jézus Krisztust még nem ismerik –
vagy hogy te még nem vitted annyira, mint a szomszédod?

Mi nyugtalanít jobban?

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

VI.

Gondoktól, aggodalmaskodástól fáradtan*

„Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok, se testetekért, hogy mivel ruházkodjatok. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál?

Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem takarnak, és mennyei Atyátok eltartja őket. Nem vagytok-e ti sokkal értékesebbek náluk? Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy arasznyival is?

Mit aggódtok a ruházatért is? Figyeljétek meg a mezei liliomokat, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is. Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, így öltözteti az Isten, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűeket?

Ne aggódjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra? Mindezt a pogányok kérdezzetik; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre.

De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatok nektek.

Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.” (Mt 6,25–34)

Csodálatos igék ezek! Ha nem a Szentírásban volna, akkor is aranyba kellene vésni.

Valamikor – nem szégyellem elmondani – nagyon szerettem a fantasztikus regényeket, könyveket. Aztán elfáradtam, beleuntam az olvasásukba: elrontotta a kedvemet, hogy mind valami szörnyűséget, háborzongató dolgot jósolt, olyasmiket, amikhez képest A jelenések könyve bájos leányregény. – De emlékszem egy érdekes történetre: 2500-ban vagy még később játszódik. A tudósok feltaláltak egy egészen újfajta szerkentyűt, amit bárki megvehet az ottani áruházakban. Egy fiatalember be is szerez magának egy ilyen szuper időgépet. A masinával vissza lehet pergetni a múltat és úgy nézni, mint valami mozifilmet. De előre, a jövőbe is lehet haladni; be kell táplálni a tulajdonos létező összes adatát, és a gép majdnem százszázalékos biztonsággal megmutatja, hogy két héttel vagy egy hónappal később mi történhet vele.

Megszerezvén ezt a gépet, emberünk szinte éjjel-nappal mellette ült. Ahogy ma is vannak krónikusan rádiózó, tévéző emberek, úgy ült ő reggeltől estig az időgép előtt. Alig evett, ivott, mert állandóan vagy a múltban, vagy a jövőben kalandozott. Úgy kifáradt, hogy elbóbiskolt; a gép működött tovább, de valami rövidzárlat történt: fölrobbant, kigyulladt, és vele égett az illető is. Ezzel a történetnek vége.

Nagy szimbóluma van ennek: az az ember, aki nem a jelenben él, hanem csak a múltra vagy a jövőre kíváncsi, ebbe belefáradván előbb-utóbb elég. Ez nem szójáték, hanem valóság: ha nem elég nekem a mai nap baja, akkor elégek. Vagy elég, vagy el-

* Gyökössy Endre: *Orvosság a fáradságra*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

égek. Az időgépes embernek nem volt elég a ma problémája, gondja, helyette a múltban vagy a jövőben kalandozott – végül fölrobbant, elégett.

Sajnos, időgép nélkül is hajlamosak vagyunk – mi, idősek különösen is – elkalandozni a múltban. Az nem baj, ha a múlt kedves emlékeit megőrizzük. Nagy dolog az, ha valakinek szép gyermekkorra volt, arra jó visszaemlékezni. Erőt lehet belőle meríteni, csak vigyázzunk, nehogy „bezzeg”-bácsikká vagy nénikké váljunk! Mert ha örülök annak, hogy de szép volt nagyanyámnál vagy nagyapámnál, meg még el is kotyogom, az jó. De ha rákezek, hogy: „Bezzeg az én időmben, mit tudjátok ti, fiatalok!...” – akkor baj van.

Ha valaki a gyermekkorban akad meg, az infantilis, gyerekes lesz, felnőttként is gyerekesen viselkedik. Van, aki a serdülőkorban reked meg; ezt juvenilizmusnak nevezi a szaktudomány.

Emlékszem valakire, aki valamikor katonai iskolába járt. Az én fiatal koromban még volt egy gimnáziumnak megfelelő katonai szakiskola; a kis „cögerek” katonaruhában jártak, és a Ludovikán tanultak tovább. Szóval, az ifjúkorában katonaiskolában nevelkedett férfiú mostanában egyre azon háborog, hogy a két nagy fia néha lehever délutánoként. Kérdeztem tőle, miért van ezen úgy fölháborodva. Szerinte az ember úgy van megszerkesztve, hogy csak éjjel aludjon, és nem érti, miért berzenkednek elvei ellen a gyerekei. – Azért, mert ő megmaradt a cöger-iskola vonalán, a katonás rendben és fegyelemben, a test sanyargatásában. Nem vette észre, hogy azért egy s más történt ebben a világban.

Efféle nemzedéki kérdés az is, hogy ma már nem a régi dalok és nem „rég” hangszerek vannak divatban. – „Hogyan lehet gitáron játszani a templomban?!” – Tényleg, hogyan lehet? Én szépnek tartom. Ha valaki szépen gitározik, az szép. És ha valaki csúnyán orgonál, az csúnya.

Egyre vigyázzunk: ha megrekedünk a múltban ilyen „bezzeg” módon, abba hallatlanul el lehet fáradni. De nemcsak az illető merül ki, mert nem tudja azt csinálni, amit negyven vagy ötven évvel ezelőtt, hanem azt akarja csináltatni gyermekeivel vagy unokáival is, és azokat is fárasztja ezzel.

Kérjük Istentől, hogy ne „bezegezzünk”, hanem éljünk a mában! Azt természetesen vegyük komolyan, hogy jelenünk a múltban gyökeredzik. Mert szép dolog a múlt, és ami áldott, jó, áthozható belőle, azt hozzuk is át, mert nagyon sok érték rejtőzik ott. A múltból kell megépitni a jelent, és lépésenként, araszonként a jövőt. Ám amikor valaki negyven éven át mondogatja: „Majd ha én egyszer!...” – abból nem lesz semmi. Mindig csak tervezni, és soha nem tenni érte semmit, az tragikus, megrekedt dolog, abban el lehet égni.

Hogy mennyire igaza van Jézusnak, amikor azt mondja: *elég minden napnak a maga baja*, erre egy tipikus példát tudok. Felhívott valaki telefonon és rémülettől elsorult torokkal mondta:

– Most jött egy tértivevényes levél, három hét múlva be kell mennem a Belügyminisztériumba, hívtak. Most mi lesz? Valami szörnyű feljelentés lesz ennek a háttérben! Pedig épp most igényeltem útlevelet... – Ennek a szegény embernek iszonyatában, rettegésében, félelmében három hétig se éjjele, se nappala nem volt. Marokszámra szedte a nyugtatót, altatót, mindent. Az idegösszeroppanás szélén állt.

Aztán bement; kiderült, hogy elfelejtett beírni valami adatot az útlevélkérelmébe.

– Minden rendben van – mondta a tisztviselő –, íme, az útlevele, köszönjük, hogy befáradt, jó utat kívánunk!

Ezért ment tönkre, fogyott le, idegileg majdnem összeroppant. Hát nem elég minden napnak a maga baja? A holnap majd aggodalmaskodik maga felől. Vagy én aggodalmaskodom, vagy a holnap. Bízunk már valamit a holnapra!

De mi van akkor, ha valaki azt mondja: ő aztán teljesen jogosan aggódik a holnap felől, hiszen bajok vannak az anyagi helyzete körül? – Az igazság az, borzasztóan belejöttünk abba, hogy semmi sem elég. De hallgassuk Pál apostolt: *Megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek. Tudok szerényen is élni, tudok bővelkedni is, egészen be vagyok avatva mindenbe, jóllakásba és éhezésbe, a bővelkedésbe és a nélkülözésbe egyaránt.* (Fil 4,11)

Ennyi is elég! Legyen elég, amim van. Sőt, még másnak is juthat belőle. Ha két szemet kenyerem van, az egyiket oda lehet adni másnak – és a mi Istenünk be fogja tölteni minden szükségünket az Ő gazdagsága szerint. Próbáljuk meg bátran kimondani: – Elég minden napnak a maga baja, mert nem akarok halálos fáradt lenni; nem akarok állandóan „gonditiszben”, gondgyulladásban égő, begyulladt ember lenni.

Nem szégyellem elmondani: ha hétfőn ránézek a naptáramra, mélyet sóhajtok: hogy fogom elérni a szombatot? Mi lesz velem addig? – Aztán mindig elértem eddig. Hol így, hol úgy. Itt-ott kicsit fájdogálva, de szolgálataimat még mindig el tudtam végezni – nem a magam erejéből, de Isten kegyelméből.

Ha nem akarunk állandóan fáradtan vergődni az életben, vizsgáljuk meg magunkban:

– *Nem vagyunk-e múltban élők, nem vagyunk-e mindig csak tervezgetők, de azért semmit sem csinálók?*

– Uram, add, hogy józanul, ma a mában éljek, ne legyek előre vagy hátra menekülő!

– *Nem vagyunk-e valóban olyanok, akiknek már semmi sem elég?*

– Uram, add, hogy a kevesebb is elég legyen, mert egyre inkább kell, hogy elég legyen!

Szent-Gály Kata

Krisztus követése

Egészet adni – sohase felet.

Vállalni mindent – bármit is jelent.

Egészet adni – mindent, ami van,
ami csak vagyok – maradéktalan.

Alkalmi prédikációk

Keresztelési igehirdetés

Id. Fazakas Sándor
Derecske

„...hogyan megtartsa, ami elveszett...”

Alapige: Máté 18,11 (Lukács 19,10)

1. Amit a textusról tudni kell – exegetikai/kortörténeti megértés

A Máté 18,11 a legtöbb kéziratból hiányzik, ez az oka annak, hogy hiába keressük az eredeti görög szövegben, pl. a Nestle-Aland vagy az új Vulgata kiadásban. A kommentárokból is hiányzik a magyarázat. Eredeti helye a Lukács 19,10. Innen kölcsönözték, s helyezték el a Máté 18,12–14, az elveszett századik juhról szóló példázat elé, mintegy bevezető magyarázatként. Lukácsnál viszont Jézus ezzel az igével zárja a Zákéussal folytatott beszélgetését.

élthen (*erchomai*) = jönni, menni. A kifejezés a profán görögben Homérosz óta megtalálható. A görög-hellén hitvilágban az istenség emberhez és az ember istenséghez való eljövételét, elmenetelét fejezte ki. A LXX-ban is találkozunk ezzel az igével. A zsol-táríró így kiált fel: „Jöjj el, hogy szabadíts meg minket!” (80,3) De ez csak formális hasonlóság, semmi összefüggés nem áll fenn a pogány hitvilág és a bibliai istenhit között. Jézus is ezt a kifejezést használja a Miatyánkban: *elthetó, azaz jöjjön el a te országod.*

dzéteó = keresni. Konkrét dolgok megkeresését is jelenti, de mindenekelőtt az *egzisztenciálisan* fontos keresést. A LXX-ban ez a kifejezés az Isten és népe közötti szövetséges viszonyt minősíti. Miként a jó pásztor, úgy *keresi és gyűjti egybe* Isten az ő eltévelyedett népét (Ez 34,12–16). A pásztor *utánamegy* az elveszetteknek, és addig megy, míg meg nem találja (Lk 15,4). Jézus nemcsak keresi, de inti is övéit a keresésre: „Keressétek először Istennek országát.” (Mt 6,33; 7,7; Lk 12,31) János evangéliuma szerint az eltévelyedetteket kereső Jézust nemcsak visszautasítják, de az életére törnek (Jn 5,18 stb.)

szódzó = megtartani, üdvözíteni, megmenteni, a veszélyből kiszabadítani, kitépni, kiszakítani. Luthernél üdvözíteni, Károlinál *megtartani*. Főnévi alakja, a *szoter* azt a személyt jelöli, aki megtestesíti a szabadítót. Erre csak Isten képes. A hitük miatt szenvedő keresztyéneket is csak ő képes megtartani. Isten szabadítja ki Pált az üldöztetésből, „Az Úr mellettem állott és megszabadított az oroszlán szájából” (Tim 3,11), és a halálból (2Kor 1,10). Istennek hatalma van a hitük miatt fenyegetetteket (hamis próféta és tanítók, veszedelmes eretnokség) a pogány világból kiszabadítani (2Pt 2,3). Ez a szabadulás jelenvaló, már is bekövetkezett: „Minket, kik meg voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal, kegyelemből tartattatok meg, és ez nem töltekek van: Isten ajándéka az.” (Ef 2,5,8) Bár ritkábban, de közvetlen életveszélyből való szabadulást is kifejez a *szódzó* ige, Pál hajótörésének (ApCsel 27,31); a vihar lecsendesítésének (Mt 8,25), és Péter tengeren járásának (Mt 14,30) történetében. Ez a szabadítás egyetemes és az egész embert veszi célba: „Ő szabadítja meg népét annak bűneiből.” (Mt 1,21) Ez a szabadulás a bűnbocsánat által máris jelenvaló (Lk 19,9). A szabadulás feltétele a hit: „A te hited megtartott téged.” (Mk 10,52)

apollymi = tönkremenni, elpusztulni, megromolni, megsemmisíteni. Luther és Károli is az *elveszni* szóval fordítja. Lk 15,4-ben az elveszett juhról, 15,8-ban az elve-

szett drahmáról, 15,24-ben az elveszett, tékozló fiúról van szó. Isten nélkül olyan az ember, mint az elveszett juh: „Tévelygek, mint valami elveszett juh, keresd meg a te szolgádat.” (Zsolt 119,176) Ez a jó pásztor: Jézus, „aki életét adja a juhokért” (Jn 10,11). Akiket az Atya neki adott, azokat nem hagyja elveszni (Jn 6,39; 18,9). Aki az életét a maga erejéből akarja megtartani, elveszíti azt, aki pedig Krisztusért és az evangéliumért veszíti el, megtalálja azt (Mk 16,25; Mk 8,35). Az élet nála van, aki hisz benne, annak örök élete van (Jn 3,10).

Igehirdetés

Valamikor óvakodtak Kínában az újszülött nevét kiejteni, nehogy ez által a gonosz szellem hatalmába kerítse a kisgyermeket. Sok bennszülött törzsre ma is jellemző ez a félelem. Az egyik afrikai törzs tagjai miután felvették a keresztyénséget, a megkeresztelendőknél két nevet adtak: a Jézus nevet és az általuk kiválasztott keresztnévét. Így már nem féltek a gonosz szellemek rontásától.

A ti gyermeketek nevéhez ma egy *minden név felett álló név* kapcsolódik, a Krisztus neve. Ma ugyanis nem névadás történik, hanem a Krisztus nevébe való belekeresztelkedés. A Krisztus név után neveztetik a ti gyermeketek is keresztyénnek. Ez azt jelenti, hogy drága gyermeketek nemcsak a tiétek, de mindenekelőtt a Krisztusé, aki őt vérén váltotta meg a Golgota keresztyén, s tette a maga tulajdonává. Így lesz valósággá most is és holnap is: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!” (Ézs 43,1)

a) *Azért jöttem*, mondja Jézus. Miért? Azért jöttem a magas égből, hogy *meghívjam* a ti gyermeketeket az Isten országába. Ma és holnap is, neki és nektek is szól a meghívás: jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és terhet hordoztok, nálam nyugalmat találtok. Neki és nektek szól a meghívás: Jöjjetek, immár minden kész, asztalt terítettem nektek, a bűnbocsátnak és az örök életnek asztalát. Kedves szülők és keresztszülők! Úgy neveljétek ezt a kisgyermeket, hogy ha majd eljön az ideje, ne csak hallja e meghívást, de induljon el Jézus felé, az örök élet kenyere felé.

b) *Azért jöttem*, mert küldetésem van. Az a feladatom, hogy miként a jó pásztor, *megkeressem* Izráel eltévelyedett juhait. Azért jöttem, hogy megkeressem a Zákeusokat, akik csak nevükben tiszták, de a lelküket már rég eladták a Mammonnak, a pénz, a gazdagság urának. Azért jöttem, hogy megkeressem az elveszett századikat. Ezért otthagytam biztonságban a kilencvenkilencet, hogy *utánamenjek* a századiknak, és addig fogom keresni, *míg meg nem találok*. Nem adom fel! De sokszor feladjuk mi emberek! Azért jöttem, hogy megkeressem az elveszett drahmát, az elveszett kincset, értéket, hogy ismét helyére kerüljön és betöltse szerepét az elfelejtett, nem gyakorolt szeretet, bűnbocsátnak és felelősségérzet. Azért jöttem, hogy ami leesett, elgurult, beporosodott, elveszett, ismét látható legyen régi fényében, istenképűségében. Ez a kincs a ti gyermeketek, érette jött Jézus, keresi őt és meg fogja találni. Amit én keresek, azt megtalálom, mondja Jézus. Mi, szülők gyakran elveszítjük gyermekeinket, elszakadnak tőlünk és Istentől, és hiába keressük őket, nem találjuk meg. S ha végre megtaláljuk őket, gyakran már túl későn érkezünk. Jézus azért jött *idejében*, az első karácsony éjszakáján, és azért jön naponként, hogy megkeresse Istennek tőle elszakadt gyermekeit. Nem te keresed őt, ő keres téged! Ha fordítva lenne, sohasem találnád meg őt, de mert ő keres téged, lehetetlen, hogy meg ne találjon!

c) *Azért jöttem*, hogy *megtartsam*, azaz, hogy kimentselek, kiszabadítsalak titeket és gyermeketeket abból a mélységből, melybe a bűn taszít. Ebből a mélységből, ahol minden pusztulásra, romlásra, megsemmisülésre van ítélve, csak én vagyok képes *kiemelni, felemelni*, azaz kiszakítani és megszabadítani. Azért mentem fel a Golgota keresztyénjére,

hullattam vérem e világért, hogy legyőzzem a bűnt és a halált, hogy a tékozló fiú elvesztettségének mélységéből az atyai hajlék magasságába emeljelek titeket. A ti gyermekeiteknek is ezt ígéri Jézus, amikor belekereszteljük őt az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevébe. Ezért: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!”

Zárómondatként álljon itt, amit Kálvin mond keresztelési ígénkhez: „Becsüljük meg a gyöngé és elvetett felebarátainkat, akiknek nemcsak *mentésére* szállt alá az égből megváltóként, hanem a halottak *megszabadítása* végett is, egyszóval azokért, akik elvesztek. Méltatlan dolog lenne megvetni azokat, akiket Isten Fia *ily sokra becsül.*” Istenné a dicsőség! Ámen.

Esketési igehirdetés

Székely Csilla Imola

Oláhdellő

Hármas kötél

Alapige: Énekek éneke 8,6-7

„Ha megszeliédítesz, szükségünk lesz egymásra. Egyetlen leszel számomra a világon, s én is egyetlen leszek a te számodra.” – mondta egyszer a róka a Kis Hercegnek. (A. Saint-Exupéry)

Tudjátok, Isten a pusztában vezette az ő népét, és ők nem tudták, merre van a Kánaán földje, és már nem tudták, merre mennek. De már rég nem az volt a fontos, hogy merre mennek, hanem, hogy kivel mennek...!

Együtt indultok el ma az Ígélet földje felé, és itt, annak küszöbénél megáldunk titeket. Nem számít, merre mentek, csak otthon ne feledjétek Istent!

Izgalmas kérdés ez, hogy vajon miért került be a Szentírásba ez a szerelmes ének, ez a vallomás?

Talán segítségünkre lesz egy rövidke párbeszéd, egy versrészlet:

„Miért nem cseréli le Isten az ő népét –

Kérdeztem. Mert szerelmes

Válaszolta.

Akkor az más.

Akkor az egészen más!”

(Visky András: *Haszid* – részlet)

„A világ a szerelem örületében született...” (Simone Weil).

A titok itt van: Isten szerelemmel szeret téged. Ő a vőlegény.

Mindaz, amit elmondtam, és közben mindannyian rátok gondoltunk, vőlegény és menyasszony testvérem, az Istenre is érvényes! Istentől nem tudsz elvonatkoztatni még a legszemélyesebb kapcsolatodban, a házasságodban sem. Hiszen az istenképesség emberképességet jelent. Annyira istenképmások vagyunk, amennyire Isten emberképmás... Azt a merész kijelentést teszem, hogy Isten szerelmes, mint egy kamasz.

Miközben a világirodalom egyik legszebb szerelmi költeménye az Énekek éneke, és két ember között lehetséges legintimebb és legfelemelőbb kapcsolat dicsérete, egyetlen percre sem feledkezik meg Istenről, aki a szerelmet teremtette, és aki kitalált minket egymásnak, férfinak a nőt, nőnek a férfit...

Ragyogás van ebben a könyvben, egymás dicsérete, gyönyörködés, szégyen nélküli szókimondás, csupa hódolat és rajongás. Udvarlás és vágyakozás. De önuralom is, és önmegtartóztatás. Aztán esküvő, izgalom, egymás féltése, vallomás, nászszék, együttléte. Nem tabu ez, nem szégyellnivaló dolog, hanem a világ történeteinek legszebbike...

Gyönyörű. Tudjátok, miért? Mert 3000 évvel ezelőtt is ugyanilyen titok, ugyanilyen erő volt a szerelem. Ez Istenünk nászajándéka... Isten nem szégyell beszélni erről, hát mi se szégyelljük. Ne legyünk prűdebbek Istennél. Az lenne a veszélye ennek, hogy mint minden elfojtott dolog: önmaga ellen, a visszájára fordulna.

Lehet, hogy nehezen tudjuk összeegyeztetni az Énekek éneke szavait Isten lényével, lehet, hogy nehezünkre esik Istenre és az ő népére, a szerelmes Istenre gondolunk, miközben olvassuk, mivelhogy Isten az ő választottaiba, az ő népébe szerelmes, de a Szentírás az a könyv, amelynek a legemberibb része is Istenről szól.

A ti házasságotok is Istenről szól!

Így szól A jelenések könyvében üzenő Isten: „az ajtód előtt állok és zörgetek...” – az Énekek énekében pedig így szólongat minket a szerelmet teremtő Isten: „Hallga, szerelmesem kopogtat! – Nyiss ajtót, húgom, kedvesem, galambom, gyönyörűségem!” (5,2)

Ilyen forró vallomásra feleletet vár Isten: úgy kér minket, mint szolga az urakat, akik már-már uraskodunk és parancsolgatunk Istennek – kérek ezt, kérek azt gyorsan, kényelmes utazást végig az életen, s lehetőleg szép kilátást... – miközben a mi Istenünk szelíd úriemberként így kér: „VISZONTszeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből”, legmélyebb önmagadig...

Figyeltelek titeket, figyeltem lépéseiteket, ahogy kibontakozott a ti történetetek. Sokáig kerestétek, míg végre megtaláltátok egymást. Milyen jó, hogy megtaláltátok... Tudjátok, írogattam egy kicsike imádságos könyvet, egészen személyeset. Nem is tudják sokan az itt ülők közül, hogy az ő nevük is benne van ebben a kis könyvben. És amikor egy idő után újra elővettem, és kezdtem imádkozni régebbi imádságaimat, rádöbentem, hogy ezért a napért könyörögtem. Érettetek. Arra döbentem rá, hogy amit ebbe leírtam, azok az imádságok sorra mind beteljesedtek! Ezért szól a ti történetetek Istenről. Mert ő úgy van jelen benne, hogy engem meghallgatott.

Próbákon át vezet az út a teljesség felé...

Próbátok volt az a lábficam, amelyben talán rádöbentetek, hogy van úgy, hogy egymásnak lábaivá kell válnotok. És kiderült mindenki előtt, hogy Zsolt örömmel vállalta ezt a szolgálatot... Én ebben már akkor megpillantottam az ő szeretetét.

Lesznek még hasonló próbák, hogy megértsétek, a páros teljességben, amilyen a házasságotok, már nem lehet tudni, hol ér véget az egyik, és hol kezdődik a másik. Mert ketten lesztek egy test.

Mindketten el kell tudjátok mondani azt, hogy: „Én igent mondok Rád, arra, amilyen vagy, és nem arra, amilyennek látni szeretnék. Ne olyan légy, amilyennek én akarlak, ne érezd kényszernek, hogy hozzám igazodj, légy a másik felem, legyél olyan, amilyen Te vagy, és legyél egyre jobban önmagad.”

Olyanokká kell válnotok, hogy gyermekeitek majd biztonságban, otthon érezzék magukat veletek.

Tudjátok, mikor pirul az arcom leginkább? Amikor a kislánykám így imádkozik: köszönöm, Istenem, hogy ilyen jó szülőket adtál nekem... Na nem azért, mert jó szülők voltunk...!

Ilyen láthatatlan lépcsőfokokon lépkedtek most akarva-akaratlanul közös jövőtök felé.

Nagyon sok házasságot aláás a rendezetlen múlt – a múltat rendezni kell. Sebeket hordozunk, egy fél életnyi emléket cipelünk, és most a ti folyóitok egymásba folynak, le

kell rakni a terheket. Jó helyen lesznek itt, Istennél... Két család szokásai illeszkednek most egybe, két értékrend, két nevelési elv, két életstílus. Tanulnotok kell egymást!

Biztos, hogy jönnek majd a problémák – micsoda kitartás van a problémákban, amint jönnek! –, de azt is biztosra tudom, hogy Isten nagyobb a mi problémáinknál.

Ne azt keressétek, hogy mi volt az ok, amiért Isten a házasságot szerezte, inkább azt kutassátok, hogy a ti egyszeri történetetekben mi Isten célja, amiért titeket ma egymásra bíz... S mivel nincs két egyforma történet vagy két egyforma élet, hát nincs két egyforma férfi vagy nő sem, sőt nincs két egyforma házasság sem – tehát meg kell tanulnotok egymást. Olyan történetet írtok most, amelyet még senki nem írt meg, és olyan életet kezdtek élni, amit még senki nem élt át. Ehhez adjon nektek bölcsességet a ti Isteneitek. Mert ha jönnek majd sorjában a gyerekek, minden jó nagy fordulatot fog venni a családotokban. Mindketten megváltoztok, szülőkké váltok, és akkor mindent előlről kell megtanulnotok. Életek végéig fogjátok tanulgatni egymást.

De Isten nemcsak azért adta nekünk a szerelmet, a társat, hogy nekünk ne kelljen egymagunkban leélnünk néhány évtizedet, vagy hogy utódokat nemzzünk (mint ahogy az állatok nem kötnek házasságot..., és hát nincs minden házaspárnak gyereke...), és nemcsak azért, hogy gyönyört szerezzen nekünk, vagy hogy legyen alkalmunk megélni a közösség legmélyebb kifejeződését – noha ezekért is –, és érezzük, hogy a házasság kifejez valamit, de nem válhat céllá. Ki kell mondanom, még ha csalódást okozok is ezzel nektek, hogy minden házasság, s köztük a ti újszülött házasságotok is, elsődlegesen arra kell, hogy valamit megsejtsenek Isten szeretetéből, amellyel hozzánk fűzte magát. „A Seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt...” – ismétlgeti Ézsaiás (9,6). Mivel drágának tartalak, és becsesnek, mivel szeretlek, azért embereket adok helyetted, életedért nemzeteket. (43,4)

Áldott legyen az Isten, hogy a mai napon alkalmat keresett megüzenni nektek és nekünk, hogy Krisztusért mennyire szerette ezt a világot...

A mai nap a ti megáldásotok napja. Ugyanakkor a feladatot is megkapjátok: a mai nap közös életek kezdete. Talán szülőkké váltok nemsokára. Olyan szülők legyetek, akikért gyermekeitek majd hálát adnak Istennek...

Mi imádkozni fogunk értetek.

Ígérjétek meg, hogy ha majd valami rosszul megy, vagy elakadtok valahol, akkor visszajösztek ide. Nem vártok éveket. Ugye, megígérték? Itt fog várni rátok Isten. Mert „a hármast kötél nem könnyen szakad el” (Préd 4,12). Ámen.

Temetési igehirdetés

Márton János

Bonchida

Velünk az Isten

Alapige: Jelenések 21,3–4

Az utóbbi időben sokszor találkoztam azzal a semmitmondó legyintéssel: már mind-egy, már lejárt már, nincs sok hátra. F fiatal vagy öreg, egészséges vagy beteg szembe kell nézzen azzal a ténnyel, hogy e teremtett világ a mulandóság és „hiábavalóság” alá vetetett. Tagadhatatlan és egyben félelemkeltő érzés. Ezzel szemben gyarlók és erőtlének vigasztalási próbálkozásaink: nem lesz semmi baj, fel a fejjel, kell reménykedni. Állunk sokszor egy betegágy mellett (elhunyt testvérünk betegágya mellett is sokszor

álltunk) és próbáljuk letagadni a tagadhatatlant, érvelve azzal, hogy majd eljön a gyógyulás ideje, nem lesz semmi baj. De tudja a beteg is, a betegágy mellett álló is, hogy csak a halál vehet véget a szenvedésnek. Többször éreztem, hogy ilyenkor mennyire tehetetlen az ember. Mosolyogva mondunk „hazugságot”, semmitmondó szavakat, s közben azzal ámitjuk magunkat, hogy vigasztalunk. Pedig ennél többet várnak el tőlünk. Ezt elhunyt testvérünk is azzal adta értésemre, hogy amikor gyógyulásáról beszéltem neki, csak legyintett s intette, hogy inkább imádkozzunk együtt. Nem az én erőltetett beszédemre volt szüksége, hanem Isten segítségét várta. Az új életre akart felkészülni.

Mennyivel erőteljesebb az Ige vigasztalása. Az apostol egy új világról beszél, „új égről” és „új földről”, ahol Isten az „emberekkel van”, velük „lakozik”, és az emberek az Ő „népei lesznek”. Nem az evilági életnél akad le, ahol üldöztetés, nyomorúság és fájdalom van, hanem elének tárja azt az országot, amelyet Isten elkészített az övéi számára és amelyik Krisztusban megjelent. Ezért kell nekünk e koporsó mellett is nemcsak elhunyt testvérünk szenvedéseiről, hanem a mellette, mellettünk megjelent Krisztusról szólnunk. Róla, aki nem üres beszédekkel táplál, hanem kaput nyit számunkra az új, örökkévaló életre. Nem rejti el a halál fájdalmát, de feltárja az örökkévalóság örömét is.

Az, hogy Isten az Ő népével lakozik, jelenti azt is, hogy Isten nem hagyta el őket, megbocsátott az övéinek.

Ha valaki hosszú ideig szenved, hajlamosak vagyunk azt mondani, hogy megbüntette valami miatt Isten. Elfordult tőle. Sokszor a beteg is amiatt gyötrődik, hogy vajon mit vétett, hogy ennyit kell szenvednie. Pedig lehet, hogy Isten a szenvedés által csak lehetőséget akar biztosítani a Vele való találkozásra. Nem haragszik, csak azt akarja, hogy Reá is figyeljenek. Mert amíg egészséges, mindig szalad és dolgozik az ember. Másra alig akad ideje. Aztán, ha jönnek a „nem szeretem napok”, megtanul Reá figyelni.

Így válhat a betegség az élet egy olyan állomásává, ahol több mindent meg lehet tanulni. Először várakozni a gyógyulásra, majd gyógyulásért könyörögni. Aztán várni, hogy megkeressenek bennünket és várni, hogy titkos vágyainkat meghallgassa Isten. És remélni, amint elhunyt testvérünk is remélte, hogy megsegíti Isten, mert velünk az Isten. Végül pedig hinni, hogy a halál csak általmenetel ebből az életből az örök életre, ahol szemtől szembe látjuk Istent.

Isten jelenléte mindent meg tud változtatni. Az élethez, a betegséghez és a halálhoz való viszonyulásunkat is. Elhunyt testvérünk amíg egészséges volt, elképzeltetlenné tartotta, hogy ideje lesz pihenni. Csak dolgozni akart és élni a maga életét. Majd betegsége kezdetén elképzeltetlenné tartotta, hogy valaki is megvigasztalhatná. Aztán, mikor már szólni sem tudott, csak intette, hogy már nem fél, felkészült a halálra. Amire mi, családja, lelkésze, barátai nem tudtuk felkészíteni, felkészítette Isten. Mert ahol Isten jelen van, ott minden megváltozik és átértékelődik.

A felolvasott igeszakasz második felében mintha egy új világról beszélne az apostol. És valóban, látszólag ismeretlen és elképzeltetlenné számunkra egy olyan világ, ahol nincs halál, fájdalom, gyász vagy kiáltás. Hisszük, hogy egy eljövendő világ ez, amelyik még beteljesülésre vár. És ez igaz. Most is csak a gyász, a fájdalom, a veszteség vesz körül. Mivel Isten jelen van, lehajol hozzátok, gyászolókhoz és letörli könnyeiteket, ennek a megjövendőlt országnak minden kincse érezhetővé válik. Már most. Isten felemeli a tekintetünket a halál, gyász és fájdalom kapujából a feltámadás, örök élet és a Vele való találkozás reménysége felé. Így válik valósággá itt a koporsó mellett Jézusnak az ígérete, amit a Hegyi Beszédben mondott el tanítványainak: „Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.” Ámen.

Közgyűlésen elhangzott igehirdetés

Gellért Gyula
Bihardiószeg

Életközösség Isten rendjében

Alapige: 1Thesszalónika 5,14a

Kedves Keresztyén Testvéreim, Ünneplő Gyülekezet, Nagytiszteletű Közgyűlés!

Isten a világegyetemet kozmikus rendre teremtette. Csodálatos rend van naprendszerünkben is. Ezt naponként és évenként tapasztaljuk, a Föld pontos forgása által. Az embert is így teremtette, de a bűn kimozdította az örök rendből. Hogy oda visszajussunk, Jézus megváltott és szent intelmeket adott. Mások és többek ezek az intelmek, mint a csillagkoszorús Kölcey Parajnézisei Kölcey Kálmánhoz.

Intsétek a rendetleneket – figyelmeztet az Ige. Intsétek, útbaigazítatok a renden kívülieket és a rendetleneket.

Az ataktosz igének több jelentése van. Az a fosztóképző nélküli szót – taktosz – átvette a zene világa: taktus, ütem, ritmus. Az ataktoszt, a ritmustalanságot, ütemnélküliséget azonnal megállítja az énekkarvezető, a karmester. Ha a szív összevissza ver, ez nagy rendellenesség, az ember beteg.

Az ataktosz ige katonai fogalom is két jelentéssel. Az egyik azt jelenti, azokat kell inteni, akik kivonták magukat a katonai kötelezettség, szolgálat alól, akik nem állnak be a közösségbe, akik a gyülekezet rendjén, közösségén kívül állnak, élnek, akik nem vállalják a közösség szolgálatát, védelmét, hanem ezek helyett tétlenkednek. A másik azt jelenti: aki nem lép együtt a többiekkel, az megzavarja, hátráltatja a mellette és utána menetelőket. Jézus Krisztus megváltó szeretete és intelme nélkül a keresztyén élet lesz ataktosszá, összezavarodottá, rendtlené, mert elveszítjük a Vele való lépést, az Ő követését, a Szentlélek irányítását és ennek következtében kozmikus káoszba jutunk.

Az alapige buzdít is, hogy szeressük a Krisztussal lépést tartókat, a szolgálatban levőket. Szeressük a Krisztust követő gyülekezeteket, szeretetközösségeket. Krisztus követése által állítsuk vissza Isten rendjének ritmusát. Jézus Krisztus jó ritmusban volt és van az Atyával. Ő mindig az Atya akaratát hirdette és cselekedte. Az Atya rendjében élt és él. Csak neki szolgált, csak Őt dicsőítette.

Ha kiesünk a taktusból, a Krisztus követéséből, az Atya rendjéből, akkor embertestvéreinket, felebarátainkat, egymást zavarjuk meg az életközösség előrehaladásában. Intsük egymást szerető szívvel, a szelídség Lelkével, hogy Isten rendjébe visszaálljunk, taktusba, lépésbe maradjunk. Igazodjunk Jézus Krisztushoz! Találjuk meg mindig Isten örömmüzenetének ritmusát. Menjünk együtt Krisztussal Isten országa, az örök rend felé!

Csak ott lesz megújulás, ahol előzetesen megtérés, rend van. A megújulás mindig Isten rendjén, Krisztus követésén alapul.

Mi, keresztyén emberek szeretünk elől járni, elől menni. Sokszor Jézus elé lépünk, állunk vagy előtte menetelünk. Jézust követni ezt jelenti: Őt mindig előreengedni! Engedjük Őt előre! Ő menjen mindig és mindenhol előttünk. Ő ismeri a ritmust, az örök rendet és tudja az utat Isten országába. Mielőtt szólnánk, akkor is Jézust engedjük előre, hogy Ő szóljon helyettünk és érettünk. Úgy menjünk ki innen, hogy Őt engedjük magunk előtt és mindig csak utána menjünk. Csak utána, míg meg nem érkezünk Vele és egymással az örök rendbe, Isten országába. Ámen.

(Elhangzott az Érmelléki Református Egyházmegye esperesének és tisztségviselőinek beiktatásán, Szentjobbon, 2010. november 6-án.)

Igehirdetés a 2011-es szórványdíjak kiosztásakor

Bányai László
Bukarest II.

Engem keressetek és éltek

Alapige: Ámos 5,4

A legnagyobb erő a világon az élet. Van olyan ember, akiben ott van az élet, de a természete, az akarata keményen zárva tartja ezt az életet. Nincs semmi haszna, eredménye, hatása. Isten szava életet közöl, amely úgy megtölti az embert, hogy külseje, belseje megváltozik. Az élet Isten ajándéka. A keresztyén élet jó gyümölcsöt adó és termő élet. Ahogy a Napnak sütnie kell, mert Nap, úgy kell Isten gyermekének szeretni, még akkor is, ha embertársa nem szeretetre méltó. Az élet egy teljes valóság, egyszerűen van, mert adatott.

Minden ember az életének, boldogságának útját, módját keresi. Van, aki azt hiszi, hogy boldogságának kulcsa a pénz, egy társ, egy gyermek. Erre a nagy keresésre Ámos könyve egyszerűen válaszol: „Engem keressetek, és éltek!” Isten most azt tanácsolja, hogy induljunk el Őt keresni. Amint ezt tesszük, Isten eléink jön a testet öltött szeretetben, Jézus Krisztusban.

„Mert úgy szeretete Isten e világot, hogy az Ő Egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Jézusban testet öltött Isten, lejött erre a földre, hogy megkeresse az aggódó, féltő, nyugtalankodó gyermekét.

Soha vissza nem térő kegyelem ez az élet. Gondoljunk arra, amit most megtehetünk, talán soha ezután. Ha elmúlik a kegyelmi idő, nem lesz alkalmunk a megtérésre. Istennek egy ideje van: a ma. Isten az örök jelen. Csak a mi földi életünkben van múlt, jelen és jövő. Amikor Isten országába jutunk, az örök jelenben élünk majd. Becsüljük meg azt a lehetőséget, amit Isten mostani, földi életünkre adott. Tiszta, istenfélő életünkkel már most készülnünk kell a mennyei életre!

Mindig valamire várva élünk. Az igazság az, hogy az életben van egy olyan esemény, amelyet senki sem kerülhet el: a találkozás szemtől szembe az Úrral, Aki eljön. Legyünk éberek! Sok minden bizonytalan ezen a világon, de valami nem kétséges: egy napon meg kell halnunk. A keresztyén ember számára ez azt jelenti, hogy meg kell majd jelennie Krisztus előtt, Aki eljön. Ha pedig Jézus eljön, az annyit jelent, hogy földi életünk átmenet. Méltó élettel kell tehát felkészülnünk a találkozásra Jézussal.

Az élet küzdelem is, nemcsak békésen egymást követő események sorozata. Legfőbb ellenségünk a bűn, a megkísértések sorozata: a hiúság, a pénzhez való ragaszkodás, az erőszakosság, a hitetlenség, a szeretetlenség. Ha vigyázunk és résen vagyunk, nem érhet minket meglepetés. Ha rendíthetetlen és sziklaszilárd a mi hitünk, akkor a béke és reménység hírnökei lehetünk. Életünk egy szeretethimnusszá válhat. A minket szerető Jézus keresztyén egységünk kulcsa.

Az ember természetére jellemző a keresés. Mindig keresünk valamit. Keressük a betegségből való felgyógyulás lehetőségét, a jobb életmód biztosítását, a békés és áldásokban bővelkedő életet. Ebben az emberi keresésben nem szabad megfeledeknünk arról, hogy az Úrral való találkozásunk lehetőségét is keresnünk kell. Keresésünk közben szól Isten üzenete: „Engem keressetek és éltek!” A megtalálás minden esetben boldog örömet jelent.

Mi a módja keresésünknek? Hogyan keressük az Urat? Teljes szívünkkel keressük Őt! Ajándékozuk szívünket az Úrnak úgy, amint énekelni szoktuk: „Itt van szívem,

fogadd kegyelmesen. Bár sok hibája van. Amint vagyon, kezedbe úgy teszem....” – vagy ezzel a kéréssel: „Tiszta szívet teremts bennem, ó, Isten!”

Jézus így biztatta keresésre tanítványait: „Kérjétek és adatik néktek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitják néktek. Mert, aki kér, mind kap, és aki keres talál, a zörgetőnek megnyitják.” Jób könyve pedig így vall erről: „Oh, ha tudnám, hogy megtalálom Őt, elmennék szinte az Ő székéig.” (23,3) A Példabeszédek könyvében olvashatjuk: „Én az engem szeretőket szeretem, és akik engem szorgalmasan keresnek, megtalálnak.” (8,17)

Isten biztat minden Őt keresőt, hogy aki keres, talál és él. A kutatás idővel, munkával, cselekedettel jár. Isten az élet drága kincse, koronája, Aki minden áldozatot megér. Jó megszívlelnünk egy más igei tanítást: „Az Úr van veletek, ha ti is Ővele lesztok, ha Őt keressétek, megtaláljátok, de ha Őt elhagyjátok, Ő is elhagyja titeket.” (2Krn 15,2)

Isten engedi, hogy keresésünkben megtaláljuk Őt. Milyen nagy öröm ez. Az eredménytelen keresés megbénít, nyomasztólag hat, elbátortalanít. Viszont mennyi mindent elér az ember, ha buzgón, törekvő módon keres. Sokan szeretnének valamire jutni földi vonatkozásban és soha nem érik el a célt. De aki keresi Istent, az megtalálja Őt. A keresésnek teljes komolysággal kell történnie. Vannak olyanok, akik soha nem jutnak előre, mert mindig csak keringenek maguk körül, mert nem komoly náluk a dolog, inkább csak egy játék. Értelmük kételkedik és egyik kételyből a másikba esnek. Lehet, hogy tényleg Istent keresik, de vagy nem akarnak alázatosan meghajolni Előtte, vagy valamilyen bűnükkel nem akarnak szakítani.

Istent az Ő kijelentésében, a Szentírásban találhatjuk meg. Olvassuk tehát naponként a Bibliát. Lelki táplálékunk fő kútfeje a naponta olvasott Ige. A Biblia Istenhez vezető könyv, ezért Isten könyve. Mondhatjuk így is: Isten megtalálásának könyve. Ismernünk kell az írásokat, mert azok bizonyosságot tesznek Istenről. Istennel az Ő kijelentésében, az Ige tanulmányozása során találkozhatunk. A Biblia életkenyér azoknak, akik Isten uralma alatt élnek, örök életre vezető út a keresztyéneknek, és Jézushoz vezető kalauz a keresőknek. Isten Igéjében mint tükörben megláthatjuk magunkat. Ennek fényében észrevesszük kicsinységünket és mulandóságunkat, tehetetlenségünket, de egyben azt is, hogy a teremtés koronái vagyunk.

Isten szeretete megelőzött minket a keresésben. Már a bűneset után megkérdezte: ember, hol vagy? Sokszor nehéz terhet rak ránk az Úr, hogy teherhordozásunkban Hozzá forduljunk, hogy éljünk. Úgy menjünk Isten színe elé, amint vagyunk, sok bűn alatt, mert Jézus Krisztusban hív és vár bennünket.

Istenhez csak egy úton lehet közeledni: a bűntől való teljes és őszinte elfordulás és Jézusnak való átadás útján. A bűn mindig homályba borítja Isten arcát előttünk. Jézus az élő híd, amely Istenhez vezet. Mindaddig, amíg távol vagyunk valamitől, csak homályosan látjuk azt. Így vagyunk Istennel is. Csak akkor láthatjuk dicsőségét, ha közel kerülünk Hozzá. Ezt a közelkerülést egyedül Jézus Krisztus közbenjárásával érhetjük el.

Ámos próféta rettenetes színekkel ábrázolja azt az állapotot, amikor Isten lelki éhséget és szomjúságot támaszt az emberekben, felébreszti bennünk az Őtána való vágyakozást, de nem elégíti ki a lelkek epekedését. Visszavonja az Igét közlőlünk, nem ad több prófétát a népek és az Istent kereső sokaság egyre csillapíthatatlanabb vággyal hívja magához az Urat, de Ő nem jelenik meg népe között, nem szól a néphez.

Ma nem ez az idő van. De eljőhet ez is. Ma szól az Ige és olvasható az Ige. Krisztus nevében lehetünk ma együtt, az Úr egyre nyilvánvalóbban kínálja nekünk kegyelmét. Vajon élünk-e ezzel a kegyelemmel?

Keressétek az Urat, mert ma még megtalálható, hívjátok Őt segítségül, mert ma még közel van hozzátok, közel van hozzánk. Életet ad nekünk, örök életet! Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Dobos Hajnal
Áldott legyél

A szeretet a Te parancsod,
Szeresd hát, akik szeretnek!
Átoktól, szennytól, háborútól
védd meg, Uram, a szerelmet!

Szobrász-kötényed tartsd alájuk,
Atya-szívedben ringasd őket,
Átokban, szennyben, háborúban,
Uram, szeresd a szeretőket!

A szeretet a legszebb zsoltár,
Ami dicséretedre itt zenghet...
Bár himnusz zúgna mindenütt,
mosva háborút, átkot, szennyet!

Uram, Uram! Mit is tehetnénk?
Annyi jóra nem képes az ember!
Áldott legyél, hogy gyarló szívünket
megkoronázzod szerelmeddel.